

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

ZDRAVÉ TĚLO, ZDRAVÁ MYSL

**Základní škola a Mateřská škola Krupka,
Teplická 400**

Obsah

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Umístění školy	5
2.3	Vybavení školy	5
2.3.1	Materiální	5
2.3.2	Prostorové	5
2.3.3	Hygienické	6
2.4	Charakteristika žáků	6
2.5	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.6	Poskytování poradenských služeb ve škole	7
2.7	Prevence sociálně patologických jevů	7
2.8	Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty	8
2.9	Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	8
2.10	Vlastní hodnocení školy	9
2.11	Autoevaluace školy	10
2.11.1	Časový rozvrh evaluační priority	10
2.11.2	Zdroje informací pro vlastní hodnocení	10
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	12
3.1	Zaměření školy	12
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.2.1	Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy	12
3.2.2	Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětů	15
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.3.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.3.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných (v případě doporučení školského pedagogického zařízení)	19
3.4.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka	20
3.4.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka	20
3.5	Začlenění průřezových témat	22
3.5.1	Výčet všech průřezových témat a jejich tematických okruhů	22
3.5.2	Přehled začlenění průřezových témat	24
4	Učební plán	29
4.1	Učební plán I. stupně	29
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu I. stupně	30
4.2	Učební plán II. stupně	31
4.2.1	Poznámky k učebnímu plánu II. stupně	32

5	Učební osnovy	34
5.1	Charakteristiky vzdělávacích předmětů I. stupně	35
5.1.1	Český jazyk	35
5.1.2	Anglický jazyk	38
5.1.3	Matematika	41
5.1.4	Informatika	44
5.1.5	Prvouka	46
5.1.6	Přírodověda	49
5.1.7	Vlastivěda	52
5.1.8	Hudební výchova	55
5.1.9	Výtvarná výchova	58
5.1.10	Tělesná výchova	62
5.1.11	Atletika	66
5.1.12	Plavání	68
5.1.13	Pracovní výchova	70
5.2	Charakteristiky vzdělávacích předmětů II. stupně	73
5.2.1	Český jazyk	73
5.2.2	Anglický jazyk	76
5.2.3	Německý jazyk	79
5.2.4	Matematika	81
5.2.5	Informatika	84
5.2.6	Dějepis	86
5.2.7	Výchova k občanství	89
5.2.8	Fyzika	92
5.2.9	Chemie	95
5.2.10	Přírodopis	98
5.2.11	Zeměpis	100
5.2.12	Hudební výchova	103
5.2.13	Výtvarná výchova	106
5.2.14	Tělesná výchova	109
5.2.15	Atletika	112
5.2.16	Plavání	115
5.2.17	Výchova ke zdraví	117
5.2.18	Pracovní výchova	120
5.2.19	Volitelný předmět	123
5.2.19.1	Výtvarná dílna	124
5.2.19.2	Zásady společenského chování	126
5.2.19.3	Etika	128
5.2.19.4	Praktikum německého jazyka	130
5.2.19.5	Sportovní hry	132
5.2.19.6	Matematické praktikum	134
5.2.19.7	Novinářská činnost	136
5.2.19.8	Cvičení z matematiky	138
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	
	Přílohy	

1 Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání:

ZDRAVÉ TĚLO, ZDRAVÁ MYSL

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Krupka, Teplická 400
Adresa školy: Teplická 400, 417 41 Krupka
Ředitel školy: Mgr. Tomáš Liška, MBA
Zástupce ředitele: Mgr. Marta Labajová
Koordinátor ŠVP: Mgr. Bc. Hana Amlerová
Kontakty: telefon: +420 417 861 136
web: www.zskrupka.cz
e-mail: skola@zskrupka.cz
Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 602 327 31
IZO: 102 465 665
REDIZO: 600084744

Zřizovatel školy:

Název: Město Krupka
Adresa: Mariánské nám. 32, 417 41 Krupka
Kontakty: telefon: +420 417 861 291
web: www.krupka-mesto.cz

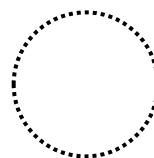
Platnost dokumentu od: 1. 9. 2021

ŠVP projednán ŠR dne: 26. 8. 2021

ŠVP projednán PR dne: 25. 8. 2021

Spisová značka: ZŠMŠ-Kru/ŘED/2021/SŘ

Č.j: ZŠMŠ-Kru/ŘED/2021/SŘ/ŠVP 1/2021

.....
Mgr. Tomáš Liška, MBA
ředitel školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Krupka, Teplická 400, je menší škola rodinného typu, založená v roce 1896, umístěná na okraji města Krupka. Je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání žákům ve věku od šesti do patnácti let. Součástí školy je mateřská škola, ve které se vzdělávají děti věku 3 až 6 let, školní družina, školní jídelna:

Základní škola	IZO 102 465 665	kapacita 450 žáků
Mateřská škola	IZO 107 569 639	kapacita 100 dětí
Školní družina	IZO 116 800 216	kapacita 114 žáků
Školní jídelna	IZO 116 800 453	kapacita 300 strážníků

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna na okraji obce Krupka. Skládá se ze čtyř samostatných budov, které jsou v relativně v dobrém dosahu mezi sebou. Její spádová oblast je vymezena Obecně závaznou vyhláškou Města Krupka č. 2/2014, o stanovení školských obvodů spádových základních škol zřizovaných Městem Krupka.

2.3 Vybavení školy

2.3.1 Materiální

Škola je vybavena pomůckami, učebnicemi a učebními texty. Zaměstnanci a žáci školy využívají kopírovací zařízení, počítače, notebooky, tablety, tiskárny, interaktivní tabule, televize, videa, dataprojektory a další AV techniku. K dispozici jsou dvě učebny výpočetní techniky připojené na internet, operační systém Windows; k počítačovým sítím jsou rovněž připojeny kanceláře, dvě sborovny, školní družina. Dle potřeby dochází k pravidelné obnově školního nábytku, doplňování dětského i učitelského odborného knižního fondu a časopisů.

2.3.2 Prostorové

Škola pracuje ve dvou budovách na okraji města vzdálených od sebe asi 5 až 10 minut. V budově Na Hamrech 639 je celkem 5 tříd I. stupně, sborovna, kabinety a sociální zařízení. Vyučují se zde žáci od 1. do 5. třídy a sídlí zde 2 oddělení školní družiny. Jedna menší učebna slouží jako odborná učebna výpočetní techniky s interaktivní tabulí. Hlavní budova školy Teplická 400 má celkem 10 učeben, ve kterých jsou umístěny kmenové třídy od 1. do 9. ročníku a odborné učebny chemie/fyziky a informatiky, kabinety, sborovny, kanceláře a sociální zařízení.

V suterénu budovy Teplická 400 je malá tělocvična, šatny a sociální zařízení. Vzhledem k tomu, že je velikost tělocvičny nedostačující, pronajímá škola prostory ve Sportovní hale Krupka, která je od hlavní budovy vzdálena asi 5 až 10 minut.

V menší budově u hlavní budovy Teplická 400 jsou umístěny 2 oddělení školní družiny, školní jídelna a školní kuchyň.

2.3.3 Hygienické

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků, pravidelně jsou prováděny revize dle stanoveného plánu revizí. Režim školy je organizačně zajištěn s ohledem na psychické a fyzické zdraví žáků. Dle potřeby je realizována obnova žákovského nábytku a vybavení učeben.

2.4 Charakteristika žáků

Do základní školy dochází žáci z Krupky a okolních obcí, např. z Dubí, Teplíc a Proboštova. Ve škole se vzdělávají žáci z rodin a také z Dětského domova v Krupce. Žáci se podílejí na řízení školy prostřednictvím školního parlamentu, kde dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhují a sami organizují své projekty. Předseda školního parlamentu organizuje pravidelné schůzky, kterých se pravidelně účastní ředitelem školy pověřený pracovník. Z těchto setkání jsou pořizovány písemné výstupy a pověřený pracovník s ředitelem konzultuje probíraná témata. Dva žáci školního parlamentu byly delegováni do dětského městského parlamentu, který pravidelně navštěvují, aktivně v něm pracují a společně vytvářejí celoměstské projekty.

2.5 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor základní školy je tvořen učiteli na I. stupni školy, vychovateli ve školní družině a učiteli na II. stupni školy. Ve škole pracují asistenti pedagoga pro žáky se SVP, výchovný poradce a školní metodik prevence rizikového chování. Ředitel školy, výchovný poradce a školní metodik prevence tvoří preventivní tým školy. Škola usiluje o co nejvyšší kvalifikovanost a aprobovanost pedagogického sboru.

Pedagogičtí pracovníci se průběžně vzdělávají na akcích DVPP a nové poznatky aplikují ve vyučovacím procesu. Nově začínající učitelé mají přiděleného uvádějícího učitele, který jim pomáhá s adaptací na školní prostředí. Většina členů pedagogického sboru pracuje po dobu nepřímé pedagogické činnosti ve sborovně. Na škole funguje systém metodických komisí, kde se členové scházejí při řešení profesních otázek. Funguje též systém vzájemných hospitací a hospitací prováděných vedením školy. Snahou vedení školy je stmelování kolektivu a podpora zdravých mezilidských vztahů a vazeb, a to jak v pracovní době, tak i mimo ni v rámci různých teambuildingů.

V případě projevů školních nedostatků žáků hledají pedagogové ve spolupráci se zákonnými zástupci možné příčiny a možnosti nápravy např. formou ranního doučování nebo individuálních odpoledních konzultací učitele a žáka.

2.6 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů. Škola poskytuje:

- a) poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií,
- b) poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- c) poradenství při školní neúspěšnosti: postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- d) poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů rodině a žákovi: postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- e) poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- f) kariérové poradenství: volba školy,
- g) poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- h) poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- i) metodickou podporu učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- j) poskytuje informace o dalších službách poradenských zařízení a spolupráci s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy, zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání a orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání. K dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

2.7 Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem Minimální preventivní program pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky, např. otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik prevence a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí, s kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím žakovského školního parlamentu.

Žáci se mohou kdykoli ve škole obrátit na třídní učitele a výchovného poradce školy a požádat je o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky, provádí mediaci. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

2.8 Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty

Škola se pravidelně každý rok účastní mezistátního setkání škol o Pohár starosty města Krupky. V posledních ročnících se umísťuje na předních místech. Škola vytváří pro své žáky drobné krátkodobé projekty, na kterých se podílí vždy žáci několika tříd, celého stupně nebo celé školy. Projekty jsou několikadenní, měsíční nebo roční.

Dlouhodobý projekt školy je realizován za pomoci spolků Plavecký oddíl Krupka, z. s., a AK Krupka. Klade si za cíl propojit školu se sportem a pomoci tak realizaci rozšíření zaměření školy na sport. Filosofii je vzájemná spolupráce a vytváření oboustranně příznivých podmínek pro podchylování hyperaktivních dětí, talentů a žáků se zájmem o sport a postupná systematická práce na jejich studijním i sportovním růstu. Cílem je pozvolná rostoucí výkonnost žáků bez přetěžování a radost z pohybu.

2.9 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Základním prvkem vzájemné spolupráce a komunikace školy s rodiči je pravidelné setkávání vedení školy se zástupci zákonných zástupců žáků. Mezi další formy komunikace a spolupráce s rodiči patří individuální konzultace s rodiči žáků a každoroční zjišťování názorů rodičů na dílčí problémy vzdělávání v ZŠ formou anket a dotazníků. Rodiče získávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím Bakalářů, na třídních schůzkách, které škola organizuje zpravidla 3x do roka, případně osobně či telefonicky dle přání zákonných zástupců. Pro rodiče a veřejnost pořádá škola Den otevřených dveří.

Úzký kontakt školy funguje se zřizovatelem zastoupeným Odborem školství a kultury města Krupka, Magistrátem v Teplicích, Městskou policií v Krupce a s Policií ČR. Nedílnou součástí je úzká spolupráce s terénním sociálním pracovníkem – zaměstnancem MÚ Krupka. Se svým zřizovatelem se vedení ZŠ pravidelně setkává na schůzkách ředitelů subjektů zřízených Městem Krupka, při jednáních je přítomen starosta a s vedoucí odboru školství MÚ Krupka.

Vzájemnou informovanost všech výše uvedených subjektů pomáhají udržovat i některá místní média, např. měsíčník Radnice, a propojení prostřednictvím internetové sítě formou e-mailů a webových stránek. Každoročně slavnostně předává pan starosta na Městském úřadě Vysvědčení vycházejícím žákům devátého ročníku za přítomnosti člena rady města a ředitele školy.

Škola pokračuje ve velmi úzké spolupráci s Pedagogickou fakultou UJEP v Ústí nad Labem, kdy v rámci partnerství zabezpečuje pedagogickou praxi studentům.

Řadu výchovně vzdělávacích akcí a volnočasových aktivit škola organizuje ve spolupráci s ostatními krupskými školami, s DDM Krupka, atletickým a fotbalovým oddílem TJ Krupka, DD Krupka a rovněž s některými místními podnikatelskými subjekty.

Škola úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a SPC v Teplicích. Každoročně vytváří nebo evaluuje pro integrované žáky individuálně vzdělávací programy, které poradna velmi kladně hodnotí a podle kterých škola dané žáky po dobu platnosti dokumentu vzdělává. S poradnou škola rovněž spolupracuje při řešení některých nestandardních postupů spojených s projevy chování, učení, vztahy mezi žáky nebo žáky a rodiči.

Škola monitoruje patologická chování žáků, vyhodnocuje je a přijímá opatření. Zkouší najít a realizovat opatření samostatně nebo ve spolupráci s Policií, Magistrátem Teplice – odborem sociálních věcí, Linkou bezpečí nebo jinými institucemi. Součástí školy je školní poradenské pracoviště zřízené a provozované na základě zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění, které je personálně zajištěné výchovným poradcem a školním metodikem prevence.

2.10 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy je zpracováno podle vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy a je zaměřeno na:

- a) cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu jejich reálnost a stupeň důležitosti,
- b) posouzení, jakým způsobem škola plní stanovené cíle,
- c) oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků
- d) oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,
- e) účinnost opatření obsažených v předchozím vlastním hodnocení.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- a) podmínky ke vzdělávání,
- b) průběh vzdělávání,
- c) vnitřní a vnější vztahy,
- d) výsledky vzdělávání žáků,
- e) řízení školy, kvality personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- f) úroveň výsledků práce školy.

Vlastní hodnocení školy je novelizováno Zákonem č. 472/2011 Sb., kde se stává východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Tým pro získání podkladů a vypracování hodnotící zprávy se sestaven ředitelem školy.

2.11 Autoevaluace školy

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu školy v oblastech, které si škola určila jako své priority. Jde především o zjišťování informací, které podporují práci učitelů a celé školy a mohou napomoci ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu na škole. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky k zefektivnění procesu výuky, především k utváření klíčových kompetencí žáků.

Autoevaluace je zaměřena na více oblastí. Jejich realizaci a vyhodnocení má na starosti vždy pověřená osoba či skupina osob.

2.11.1 Časový rozvrh evaluační priority

Časový rozvrh	Evaluační priority	Evaluační nástroje	Odpovědnost
1. čtvrtletí	práce učitelů	pohovor	vedení školy
	individuální vzdělávací potřeby		výchovný poradce
2. čtvrtletí	materiální, technické a jiné potřeby	dotazník	vedení školy
	spolupráce s rodinami žáků	dotazník, pohovory	třídní učitelé
	výsledky vzdělávání	dotazník	výchovný poradce
	výuka	hospitace	vedení školy
3. čtvrtletí	vyučovací a školní klima	dotazníky	metodik školní prevence
	výuka	hospitace	vedení školy
4. čtvrtletí	hodnocení žáků	testy	učitelé, vedení školy
	práce učitelů	pohovory	vedení školy

2.11.2 Zdroje informací pro vlastní hodnocení

- pedagogická dokumentace (učební plány, osnovy apod.) a dokumentace žáků
- ankety a dotazníky, které byly dodány učitelům a rodičům
- rozhovory
- výstupy z vlastní kontrolní hospitační činnosti, hospitací, pozorování
- písemné podklady (posudky, hodnocení, inspekční zprávy, záznamy z kontrol, apod.)
- vnitřní statistické ukazatele (zájem o školu, úspěšnost přechodu žáků na vyšší stupeň školy apod.)

- g) vnější statistické ukazatele (demografické faktory, problematiky zaměstnanosti spádové oblasti apod.)
- h) externí zdroje (materiály školských orgánů, úřadů práce, obcí apod.)
- i) SWOT analýza, sociometrie
- j) zasedání předmětových komisí
- k) porady vedení

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Motto školy „Ve zdravém těle, zdravý duch“ zavazuje školu pro práci s žáky jednak po stránce vědomostní a jednak po stránce fyziologické ve vzájemné spojitosti. Škola dává žákům základy vědomostí, postojů, norem a kompetencí, které mohou po absolvování základní školy dále rozvíjet na kterékoliv střední škole. Doplnkem vyučovacího procesu je zvýšený důraz na tělesnou zdatnost žáků ve formě větší dotace hodin tělesné výchovy na obou stupních zaměřené na plavání a atletickou přípravu. Při škole jsme zřídili zapsaný spolek Sportovní škola Krupka, které v sobě integruje sportovní oddíly plavání pro žáky naší školy, kteří se tak mohou věnovat sportu i nad rámec školy a účastnit se oficiálních sportovních soutěží a závodů.

Vedle sportovního zaměření klade naše škola důraz na výchovu, socializaci a vzdělávání žáků bez rozdílu. Jsme spádová škola v poměrně geograficky i sociálně pestrém regionu. Naším cílem je práce se všemi žáky, kteří se na naši školu přihlásí, s maximálním individuálním přístupem. Vzdělávání navazuje na vzdělávací plán mateřské školy, která je součástí základní školy.

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

Výchové a vzdělávací strategie školy vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Strategie jsou vymezeny na úrovni školy a uplatňovány všemi jejími pedagogy. Výchové a vzdělávací strategie jsou formulovány prostřednictvím postupů, metod a forem práce, případně aktivit a příležitostí, které škola využívá. Výchové a vzdělávací strategie jsou formulovány ke každé klíčové kompetenci; představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj osobnosti člověka. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dostupná.

3.2.1 Výchové a vzdělávací strategie na úrovni školy

3.2.1.1 Strategie směřující ke kompetenci k učení

- využíváme činnostního učení, experimentů, pokusů, vycházíme ze zkušeností žáků
- zařazujeme didaktické hry a soutěže
- využíváme sebehodnocení, samostatného posouzení pokroků, případně zhodnocení, v čem je potřeba se zlepšit
- využíváme samostatnou práci tak, aby žáci mohli aplikovat své znalosti v praxi
- vedeme žáky k rozvržení své práce tak, aby úkoly splnili co nejlépe
- využíváme názorné pomůcky, přehledy učiva atd.
- k žákům přistupujeme individuálně a s ohledem na jejich možnosti
- hojně využíváme pochvalu a povzbuzení

- umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- vedeme žáky k vyhledávání, třídění, ověřování, hodnocení a zpracovávání informací
- individuálním přístupem k žákům se snažíme vytvářet co nejvíce příležitostí zažít úspěch
- vedeme žáky k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost
- motivujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly

3.2.1.2 Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- při řešení různých úloh využíváme modelové situace
- vedeme žáky k pozorování různých jevů, hledání vysvětlení a využití v běžném životě
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- výuku je vedeme tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- při výuce motivujeme žáky k řešení problémových úloh z praktického života
- umožňujeme žákům, aby se podle svých možností a schopností zapojovali do soutěží a olympiád
- vedeme žáky k prezentování svých názorů, myšlenek a nápadů nejen v hodinách, ale i na veřejnosti při různých aktivitách školy

3.2.1.3 Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci s okolím při exkurzích, návštěvách divadla, ozdravných pobytech, akcích pro rodiče a veřejnost atd.
- vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci, vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- podporujeme vzájemné vztahy žáků ve třídách i mezi třídami
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

3.2.1.4 Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- snažíme se v žácích pěstovat sebedůvěru
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech
- během vyučování využíváme skupinové práce a vzájemnou spolupráci žáků při učení
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- snažíme se žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- učíme žáky přijímat v týmech různé role a nadřazovat skupinové cíle cílům individuálním

3.2.1.5 Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vedeme žáky k hodnocení svého chování, hledání řešení při porušování pravidel, přijímání zodpovědnosti
- vedeme žáky projevení svého názoru vhodným a nekonfliktním způsobem
- zařazujeme do výuky situace, kdy žáci demonstrují žádoucí a nežádoucí chování
- vzděláváme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící si své povinnosti
- vedeme žáky k tomu, aby si ve svých třídních kolektivech společně stanovili pravidla chování a dodržovali je
- klademe důraz na enviromentální výchovu
- vedeme žáky, aby se prostřednictvím Žakovského parlamentu podíleli na dění ve škole uplatňováním občanské spolupráce, řízení a spolurozhodování

3.2.1.6 Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- dáváme dětem možnost samostatně zorganizovat akce mimo vyučování např. pro mladší žáky
- vedeme žáky k zhodnocení své práce i práce spolužáků a k prezentaci návrhů na zlepšení
- aplikujeme získané poznatky na situace z běžného života
- vedeme žáky k pořádku a snaze dokončit svou práci
- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti
- vedeme žáky k uplatňování získaných vědomostí a dovedností při profesní orientaci
- snažíme se motivovat žáky k aktivnímu zapojení do volby povolání a poskytujeme jim pro tuto činnost vhodné podmínky
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

3.2.1.7 Strategie směřující ke kompetenci digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života
- vedeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení a bezpečnému používání internetu
- vedeme žáky k vyhledávání, třídění, ověřování a využívání informací z různých informačních zdrojů
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učíme chápat žáky význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- klademe důraz na to, aby žáci uměli předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem na duševní zdraví

3.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětů

Podrobné zpracování je uvedeno v charakteristikách jednotlivých předmětů.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření (§ 16 odst. 9 školského zákona). Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a postupujeme podle jejich doporučení.

3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

3.3.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení. Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP. Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce.

IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

3.3.2.1 Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich

osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou uvedeny v příloze.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání, nepřesné vnímání času, obtížné rozlišování podstatného a podružného, neschopnost pracovat s abstrakcí, snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou, problémy s technikou učení, problémy s porozuměním významu slov, krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost, nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů, pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

3.3.2.2 Specifikace provádění podpůrných opatření

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení. Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívány podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti)
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů
- zadávání domácích úkolů zohledňujících možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka

b) Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků
- nabídka volnočasových aktivit ve škole a podpora rozvoje zájmů žáka
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží

c) Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému s důrazem na podporu dovedností a vědomostí žáka
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení)
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení

Hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání; z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria. Formativní

hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní. Celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání

3.3.2.3 Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči, ergoterapie pro žáky s tělesným postižením a práce s počítačem pro žáky s tělesným postižením. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlení způsobů hodnocení žáka a možnosti úlev vyučujícím
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- konzultace a vytvoření individuálního vzdělávacího plánu v případě dlouhodobé nemoci
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnáváme s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ). Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, kterým může být školní metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitelé. V případě potřeby zajišťujeme externí spolupráci se školním psychologem a speciálním pedagogem.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných (v případě doporučení školského pedagogického zařízení)

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

3.4.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP).

Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

3.4.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka

V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení. Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení. Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu (IVP),

zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka. Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

3.4.2.1 Postup školy při přerazování žáka do vyššího ročníku

Zákonný zástupce žáka požádá o přerazení do vyššího ročníku. Ředitel školy jmenuje komisi pro přerazení žáka do vyššího ročníku, stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zákonným zástupcem žáka, a dále obsah, formu a časové rozložení zkoušky.

Žák vykoná zkoušku před komisí, komise určí hlasováním výsledek zkoušky. Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka. V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

3.4.2.2 Specifikace provádění podpůrných opatření

a) Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků
- podpora procesů objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů

- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků jejich zapojování do kolektivních činností, vedení k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

b) Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

c) Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přearažení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- účast žáka na olympiádách, soutěžích nejen školních, ale i regionálních nebo krajských
- směřování žáka k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žák volí studium podle svého zájmu a může rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to má předpoklady
- spolupráce se sportovním klubem

3.5 Začlenění průřezových témat

3.5.1 Výčet všech průřezových témat a jejich tematických okruhů

1. Osobnostní a sociální výchova

- a) Osobnostní rozvoj
 - rozvoj schopností poznávání
 - sebepoznání a sebepojetí
 - seberegulace a sebeorganizace
 - psychohygiena
 - kreativita
- b) Sociální rozvoj
 - poznávání lidí
 - mezilidské vztahy

- komunikace
 - kooperace a kompetice
 - c) Morální rozvoj
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - hodnoty, postoje, praktická etika
2. Výchova demokratického občana
- občanská společnost a škola
 - občan, občanská společnost a stát
 - formy participace občanů v politickém životě
 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Evropa a svět nás zajímá
 - objevujeme Evropu a svět
 - jsme Evropané
4. Multikulturní výchova
- kulturní difference
 - lidské vztahy
 - etnický původ
 - multikulturalita
 - princip sociálního smíru a solidarity
5. Environmentální výchova
- ekosystémy
 - základní podmínky života
 - lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - vztah člověka k prostředí
6. Mediální výchova
- a) Receptivní činnosti
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - stavba mediálních sdělení
 - vnímání autora mediálních sdělení
 - fungování a vliv médií ve společnosti
- b) Produktivní činnosti
- tvorba mediálního sdělení
 - práce v realizačním týmu

3.5.2 Přehled začlenění průřezových témat

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním a svým formativním charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni. V této části vymezujeme plánované začlenění pro realizaci ve výuce, a to integrací do vzdělávacího oboru. Vyučovací předměty jsou v tabulkách uvedeny zkratkou, přehled zkratk je uveden v příloze ŠVP ZV.

I. stupeň					
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
OSV – OR – rozvoj schopností poznávání	TV VV	TV VV	TV VV	TV VV	TV VV
OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí	VV HV	VV HV	VV HV	TV VV PŘ	TV VV PŘ
OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace	PV TV	PV TV	PV TV	PV TV	PV TV
OSV – OR – psychohygiena	TV	TV	TV	TV PŘ	TV PŘ
OSV – OR – kreativita	PV VV HV	PV VV HV	PV VV HV	PV TV VV HV	PV TV VV HV
OSV – SR – poznávání lidí	ČJ PRV	ČJ PRV	AJ	AJ	TV
OSV – SR – mezilidské vztahy	TV	TV	TV	VL TV	TV
OSV – SR – komunikace	TV VV ČJ	TV VV ČJ	TV VV AJ	VL TV VV ČJ	TV VV ČJ
OSV – SR – kooperace a kompetice	PV TV	PV TV	PV TV	VL TV HV	PV TV HV
OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	PRV	PRV	PRV	VV PŘ	VL VV PŘ
OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika	TV	TV	TV	TV	VL TV
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
VDO – občanská společnost a škola	PRV	PRV	PRV		VL
VDO – občan, občanská společnost a stát		PRV	PRV		VL

VDO – formy participace občanů v politickém životě			PRV	VL	
VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			PRV	VL	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (EGS)	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
EGS – Evropa a svět nás zajímá	AJ	AJ	AJ	AJ	VL AJ
EGS – objevujeme Evropu a svět		AJ	AJ	AJ	VL
EGS – jsme Evropané				VL AJ	VL AJ
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
MKV – kulturní difference	HV	VV	VV PRV HV	VL HV	HV
MKV – lidské vztahy	VV	VV PRV	VV PRV	AJ	
MKV – etnický původ			PRV	VL	VL
MKV – multikulturalita	AJ	AJ	PRV	VL	VL
MKV – princip sociálního smíru a solidarity			PRV	VL	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
ENV – ekosystémy		PRV		PŘ	PŘ
ENV – základní podmínky života	PV	PV	PV	PV VL PŘ	PV VL PŘ
ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV		PRV	VL PŘ	VL PŘ
ENV – vztah člověka k prostředí			PRV	VL PŘ	PŘ
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MDV)	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
MDV – RČ – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ	ČJ	ČJ PŘ
MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	VV	VV	VV	VV ČJ	TV VV ČJ
MDV – RČ – stavba mediálních sdělení			ČJ	ČJ	ČJ
MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení	VV	VV	VV ČJ	VV ČJ	VV ČJ

MDV – PČ – fungování a vliv médií ve společnosti			ČJ	ČJ	ČJ PŘ
MDV – PČ – tvorba mediálního sdělení			ČJ	ČJ	ČJ
MDV – PČ – práce v realizačním týmu	HV	ČJ HV	HV	ČJ HV	ČJ HV

II. STUPEŇ				
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
OSV – OR – rozvoj schopností poznávání	HV	TV HV VV	HV VO	
OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí	TV VKZ	PV VO	PV PP VO	PV VO
OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace	TV VKZ	PV VKZ	PV VKZ	PV VO
OSV – OR – psychohygiena	VKZ		TV VKZ VO	VKZ
OSV – OR – kreativita	HV VV	HV VV	HV VV	HV VV
OSV – SR – poznávání lidí	ČJ	VO	VO	AJ
OSV – SR – mezilidské vztahy	ČJ VO	TV VO	PV VKZ VO	PV VV
OSV – SR – komunikace	ČJ VKZ VV AJ	TV VV VO AJ	ČJ PV VKZ VV VO AJ	ČJ PV VV AJ
OSV – SR – kooperace a kompetice	PP	HV VO	HV VO	PP HV
OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	PP VO	VKZ PP	VO	PV TV
OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika	VO		VO	PV
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
VDO – občanská společnost a škola	VO	VO		

VDO – občan, občanská společnost a stát		VO	D VO	
VDO – formy participace občanů v politickém životě	VO	VO	VO	
VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D		D VO	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (EGS)	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
EGS – Evropa a svět nás zajímá	ČJ AJ	AJ	NJ Z AJ	NJ AJ
EGS – objevujeme Evropu a svět	AJ	AJ	NJ Z AJ	NJ AJ
EGS – jsme Evropané	VO AJ	D HV VV AJ	ČJ Z AJ	ČJ D HV VO AJ
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
MKV – kulturní difference	HV Z	HV VV Z VO	ČJ Z	HV
MKV – lidské vztahy	AJ	VV VO	Z AJ	VV AJ
MKV – etnický původ	Z	D VO		
MKV – multikulturalita	AJ	Z VO	VV Z	Z AJ
MKV – princip sociálního smíru a solidarity		VO		Z
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
ENV – ekosystémy	Z	Z	Z	F CH Z
ENV – základní podmínky života	Z	PP	CH	F CH PP
ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí		PP Z	CH Z	F CH VKZ PP Z

ENV – vztah člověka k prostředí	Z VO	Z VO	CH TV Z	F CH PP Z VO
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MDV)	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
MDV – RČ – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		VO		ČJ TV D VO
MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		ČJ VO	ČJ	VO
MDV – RČ – stavba mediálních sdělení	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ
MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení	ČJ	ČJ	AJ	AJ
MDV – PČ – fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ	VO	VO	AJ
MDV – PČ – tvorba mediálního sdělení	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ
MDV – PČ – práce v realizačním týmu	VO	TV	ČJ	TV

4 Učební plán

4.1 Učební plán I. stupně

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5 .roč.	Celkem hodin za předmět	Z toho disponibilní	Součet hodin za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9/2	9/2	8/1	7/1	7/1	40	7	51
	Anglický jazyk	1/1	1/1	3	3	3	11	2	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5/1	4	4	5/1	22	2	22
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	0	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	6	0	13
	Přírodověda	0	0	0	2/1	1	3	1	
	Vlastivěda	0	0	0	2	2/1	4	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	13
	Atletika/Plavání	0	0	1/1	1/1	1/1	3	3	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	0	5
Celkem		21	22	23	26	26	118	16	118

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu I. stupně

Na prvním stupni bylo rozděleno celkem 16 hodin disponibilní časové dotace. V tabulce jsou vyznačeny červeně.

Vyučovací předmět **Český jazyk**

Z disponibilních hodin bylo použito celkem **7 hodin** (v 1. ročníku 2 hodiny, 2. ročníku 2 hodiny, ve 3. ročníku 1 hodiny, ve 4. ročníku 1 hodina a v 5. ročníku 1 hodiny) k posílení časové dotace nad rámec vymezené minimální časové dotace z důvodu zkvalitnění výuky českého jazyka, protože tento předmět zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Cílem je vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Vyučovací předmět **Anglický jazyk**

Z disponibilních hodin byly použity celkem **2 hodiny** (v 1. ročníku 1 hodina a ve 2. ročníku 1 hodina) k posílení časové dotace nad rámec vymezené minimální časové dotace z důvodu realizace výuky anglického jazyka v 1. a 2. ročníku.

Vyučovací předmět **Matematika**

Z disponibilních hodin byly použity celkem **2 hodiny** (ve 2. ročníku 1 hodina, v 5. ročníku 1 hodina) k posílení časové dotace nad rámec vymezené minimální časové dotace z důvodu kvalitního poskytování vědomostí a dovedností potřebných v praktickém životě. Je kladen důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům, což vede k vytváření předpokladů pro další vzdělávání.

Vyučovací předmět **Přírodověda**

Z disponibilních hodin byla použita **1 hodina** ve 4. ročníku k posílení časové dotace nad rámec vymezené minimální časové dotace z důvodu propojení vzdělávacího obsahu předmětu s reálným životem a praktickou zkušeností žáků.

Vyučovací předmět **Vlastivěda**

Z disponibilních hodin byla použita **1 hodina** ve 5. ročníku k posílení časové dotace nad rámec vymezené minimální časové dotace z důvodu posílení orientace žáků v základních formách vlastnictví, používání peněz v běžných situacích, jejich spoření, půjčování a vracení dluhů.

Vyučovací předmět **Atletika/Plavání**

Z disponibilních hodin byla použita **3 hodiny** (ve 3. ročníku 1 hodina, ve 4. ročníku 1 hodina, v 5. ročníku 1 hodina) k posílení časové dotace nad rámec vymezené minimální časové dotace z důvodu prohloubení poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesné zdraví, duševní a sociální pohodu žáků a rozvoje jejich fyzické zdatnosti.

4.2 Učební plán II. stupně

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem hodin za předmět	Z toho disponibilní	Součet hodin za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4/1	16	1	34
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0	
	Německý jazyk	0	0	3/2	3/2	6	4	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4/1	16	1	16
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	1	2	2	2/1	7	1	11
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0	
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	8	0	23
	Chemie	0	0	2	1	3	0	
	Přírodopis	2/1	2/1	1	1	6	2	
	Zeměpis	2	2	1	1	6	0	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1/1	4	1	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	0	9
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	0	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	1	1	1	2	5	0	17
	Atletika / Plavání	2/1	2/1	2/1	2/1	8	4	
	Výchova ke zdraví	1	1	1	1	4	0	
Doplňující vzdělávací obor	Volitelný předmět	1/1	1/1	1/1	1/1	4	4	4
	Celkem	29	29	32	32	122	18	122

4.2.1 Poznámky k učebnímu plánu II. stupně

Na druhém stupni bylo rozděleno celkem 18 hodin disponibilní časové dotace. V tabulce jsou vyznačeny červeně.

Vyučovací předmět **Český jazyk**

Z disponibilních hodin použita **1 hodina** v 9. ročníku na posílení časové dotace nad rámec vymezené minimální časové dotace z důvodu rozsahu učiva literatury a realizace průřezových témat, zejména Mediální výchovy.

Vyučovací předmět **Německý jazyk**

Škola zařazuje vyučovací předmět Německý jazyk v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk v 8. a 9. ročníku v celkové časové dotaci 6 hodin, z toho **4 hodiny** použité z disponibilních hodin, a to 2 hodiny v 8. ročníku a 2 hodiny v 9. ročníku. Cílem zařazení dalšího cizího jazyka je předpokládané dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Vyučovací předmět **Matematika**

Z disponibilních hodin použita **1 hodina** v 9. ročníku na posílení časové dotace nad rámec vymezené minimální časové dotace z důvodu rozsahu učiva algebry a zařazení učiva z oblasti finanční matematiky.

Vyučovací předmět **Dějepis**

Z disponibilních hodin byla pro výuku dějepisu použita **1 hodina** pro posílení časové dotace nad rámec minimální časové dotace, a to v 9. ročníku. Zařazením sledujeme posílení výuky moderních dějin, kultivaci historického vědomí a uchování kontinuity historické paměti především ve smyslu předávání historické zkušenosti důležité pro přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa.

Vyučovací předmět **Přírodopis**

V předmětu přírodopis použity celkem **2 hodiny** z disponibilní časové dotace, a to v 6. ročníku 1 hodina a v 7. ročníku 1 hodina, pro možnost komplexního pohledu na danou problematiku, zejména porozumění jevům v přírodě, vytváření si vztahu k přírodě a pochopení nutnosti její ochrany.

Vyučovací předmět **Pracovní výchova**

Pro posílení časové dotace je v 9. ročníku přidána **1 hodina** nad rámec minimální časové dotace. Důvodem je posílení možnosti vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vyučovací předmět **Atletika/Plavání**

Z disponibilních hodin byly použity **4 hodiny** (v 6. ročníku 1 hodina, v 7. ročníku 1 hodina, v 8. ročníku 1 hodina, v 9. ročníku 1 hodina) k posílení časové dotace nad rámec vymezené minimální časové dotace z důvodu prohloubení poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesné zdraví, duševní a sociální pohodu žáků a rozvoje jejich fyzické zdatnosti.

Doplňující vzdělávací obory – **Volitelné předměty**

Z disponibilních hodin byly použity **4 hodiny** z DČD na pokrytí výuky volitelných předmětů. Škola realizuje vzdělávací obsahy podle zájmu žáků v souladu s platnou legislativou (zákon 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění), o realizaci DVO rozhoduje ředitel školy na základě materiálních a technických podmínek školy.

V případě žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné využít disponibilní časovou dotaci v ŠVP k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním.

5 Učební osnovy

Učební osnovy vyučovacího předmětu v ŠVP obsahují název vyučovacího předmětu, charakteristiku vyučovacího předmětu a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu. Název vyučovacího předmětu předjímá svůj vzdělávací obsah a je volen tak, aby byl srozumitelný nejen žákům a jejich zákonným zástupcům, ale i široké veřejnosti.

Charakteristika vyučovacího předmětu tvoří nedílnou součást učebních osnov. Zahrnuje obsahové, časové a organizační vymezení předmětu, výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí, přehled průřezových témat integrovaných do předmětu v jednotlivých ročnících. Charakteristiky vyučovacích předmětů jsou zpracovány zvlášť pro první a zvlášť pro druhý stupeň.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je konkrétní podobou rozpracování vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru z RVP ZP do učebních osnov vyučovacího předmětu v ŠVP ZP a je rozpracován pro každý ročník základní školy zvlášť. Obsahuje vazby očekávaných výstupů žáka v RVP uvedených s číselnými kódy k očekávaným výstupům v ŠVP příslušného vyučovacího předmětu, očekávané výstupy z ŠVP rozpracované dle očekávaných výstupů v RVP, učivo daného tematického okruhu, které bylo k očekávaným výstupům vybráno z RVP ZV a rozpracováno. Dále jsou uvedeny mezipředmětové vztahy a zařazení tematických okruhů průřezových témat. Učební osnovy jsou zpracovány do excelových tabulek.

Nyní následují charakteristiky předmětů po jednotlivých vzdělávacích předmětech na I. stupni, a potom na II. stupni. Tabele učebních osnov po jednotlivých vzdělávacích předmětech jsou uvedeny taktéž nejprve pro I. a pak pro II. stupeň.

5.1 Charakteristiky vzdělávacích předmětů I. stupně

5.1.1 Český jazyk

Český jazyk a literatura jako vyučovací předmět má v soustavě školních předmětů zásadní význam, na jeho zvládnutí je do značné míry závislý úspěch v ostatních předmětech. Je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Na prvním stupni má časovou dotaci celkem 40 hodin: v 1. třídě 9 hodin, ve 2. třídě 9 hodin, ve 3. třídě 8 hodin, 4. a 5. třída po 7 hodinách.

Výuka probíhá většinou ve třídách, příležitostně v počítačové učebně i v jiných zařízeních mimo školu, např. v divadlech, knihovně, muzeu, přírodě.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, skládá se z komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy.

V *komunikační a slohové výchově* je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V *jazykové výchově* získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka v mluvené i psané formě. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat a komunikovat s okolním světem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V *literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, získávají kladný vztah k četbě. Prostřednictvím četby si rozvíjejí city, chápou mezilidské vztahy, rozpoznávají dobro a zlo, rozvíjejí si estetické cítění a rozpoznávají literární hodnoty od braku. Literární výchova postupně rozvíjí čtenářské dovednosti, podněcuje žáky k četbě, vede je k chápání literárních textů a pěstuje celkovou kulturní úroveň žáků.

Předmět Český jazyk a literatura souvisí s dalšími humanitními obory, jako je dějepis, hudební, výtvarná a občanská výchova. Zároveň jazyk potřebuje každý člověk ve všech životních situacích a v jakékoli oblasti lidské činnosti. V předmětu klademe důraz na vlastní tvorbu, při které žáci uplatní získané vědomosti a dovednosti.

Výuka je realizována v kmenové učebně, v učebně informatiky (PC) a v učebně s interaktivní tabulí. K výuce jsou využívány učebnice, pracovní sešity, pracovní listy, výukový software a prezentace na PC a interaktivní tabuli.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žák je motivován k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

b) Kompetence k řešení problémů

- žák navrhuje různá řešení problémů
- žák dokončuje úkoly a zdůvodňuje své záměry
- žák se radí se svými spolužáky, pomáhá druhým
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok
- žák se nenechá odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

c) Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu v logickém sledu
- žák dokáže prezentovat své myšlenky a názory
- učitel připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích

d) Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- žák se společně s ostatními žáky a učitelem podílí na vytváření pravidel ve skupině
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žák respektuje pokyny učitelů

e) Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žák zvládne komunikaci i ve vyhraněných situacích
- učitel žákům netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, postupy a termíny
- učitel různými formami seznamuje žáky s různými profesemi – budoucím povoláním

g) Kompetence digitální

- žák zvládá základní hygienické návyky spojené s používáním digitálních technologií
- žák využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení
- žák čte s porozuměním přiměřeně náročné elektronické texty
- žák vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnává informace z různých zdrojů
- žák využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví ohrožujícího chování při elektronické komunikaci
- učitel dává žákům prostor ke čtení elektronických textů, klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací
- učitel podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji, učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení
- učitel umožňuje žákům využívání online slovníků

Průřezová témata integrovaná do předmětu

1. ročník: OSV – SR – poznávání lidí
OSV – SR – komunikace
2. ročník: OSV – SR – poznávání lidí
OSV – SR – komunikace
MDV – PČ – práce v realizačním týmu
3. ročník: MDV – RČ – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MDV – RČ – stavba mediálních sdělení
MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení
MDV – PČ – fungování a vliv médií ve společnosti
MDV – PČ – tvorba mediálního sdělení
4. ročník: OSV – SR – komunikace
MDV – RČ – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MDV – RČ – stavba mediálních sdělení
MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení
MDV – PČ – fungování a vliv médií ve společnosti
MDV – PČ – tvorba mediálního sdělení
MDV – PČ – práce v realizačním týmu
5. ročník: OSV – SR – komunikace
MDV – RČ – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MDV – RČ – stavba mediálních sdělení
MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení
MDV – PČ – fungování a vliv médií ve společnosti
MDV – PČ – tvorba mediálního sdělení
MDV – PČ – práce v realizačním týmu

5.1.2 Anglický jazyk

Vyučovací předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v od 1. do 5. ročníku v časové dotaci 11 hodin: v 1. a 2. ročníku 1 hodina týdně, ve 3. - 5. ročníku 3 hodiny týdně. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci regionu, Evropy i celého světa. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice, prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí: *poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení, psaní*. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a na zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Třídy o vyšším počtu žáků jsou na výuku děleny na skupiny.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře, výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební a tělesnou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace, improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnosti.

Výuka anglického jazyka na 1. stupni představuje úvod do cizojazyčného vzdělávání, směřuje k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku, jde především o vzbuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Probíhá v kmenové učebně, v počítačové učebně a v učebně s interaktivní tabulí. Výuka směřuje k praktickým jazykovým dovednostem, náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel klade důraz na práci s textem a vyhledávání informací
- vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje tvořivost
- žák systematicky používá naučené jazykové prostředky
- žák se učí rozlišovat podstatné od méně důležitého

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby
- učitel do výuky zařazuje problémové situace z běžného života
- žák se učí pracovat s informacemi z různých zdrojů a vhodně je využívat

c) Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí pozitivní vztah žáka k jazyku
- učitel pomáhá zvládnout pravidla mezilidské komunikace
- žák se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích, zapojuje se do rozhovoru

d) Kompetence sociální a personální

- učitel podporuje práci žáků ve skupinách
- učitel uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a k žákům s poruchami učení
- žák využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů
- žák řeší úkoly a zastává ve skupině různé role

e) Kompetence občanské

- učitel učí žáky poznávat kulturní tradice, zvyky v anglicky mluvících zemích
- žák si osvojuje kulturní tradice a poznává zvyky v anglicky mluvících zemích

f) Kompetence pracovní

- učitel zařazuje do výuky úkoly, při kterých žáci využívají práci se slovníky
- žák si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržuje vymezená pravidla

g) Kompetence digitální

- žák umí napsat jednoduché texty v elektronické podobě, vyplnit osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk
- učitel motivuje žáky k používání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- učitel vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probraných témat
- učitel vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Průřezová témata integrovaná do předmětu

1. ročník:	EGS – Evropa a svět nás zajímá
MKV – multikulturalita
2. ročník:	EGS – Evropa a svět nás zajímá
EGS – objevujeme Evropu a svět
MKV – multikulturalita
3. ročník:	OSV – SR – poznávání lidí
OSV – SR – komunikace
EGS – Evropa a svět nás zajímá
EGS – jsme Evropané

4. ročník: OSV – SR – poznávání lidí
 EGS – Evropa a svět nás zajímá
 EGS – objevujeme Evropu a svět
 EGS – jsme Evropané
 MKV – lidské vztahy
5. ročník: EGS – Evropa a svět nás zajímá
 EGS – jsme Evropané

5.1.3 Matematika

Předmět Matematika se vyučuje ve všech ročnících I. stupně celkem 22 hodin. V 1. ročníku má týdenní dotaci 4 hodin, ve 2. ročníku 5 hodin, ve 3. a 4. ročníku 4 hodiny, v 5. ročníku 5 hodin.

Vyučovací předmět Matematika je založen především na aktivních činnostech žáků, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vyučování matematice klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. stupni ZŠ rozdělen na čtyři tematické okruhy. V okruhu *Číslo a početní operace* si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa a seznamují se s jejich reprezentacemi. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a zapisují matematickým předpisem.

V okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině a v prostoru. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení.

V předmětu Matematika se uplatňují metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinkách, sebekontrolu, didaktické hry, soutěže s důrazem na činnostní charakter učení. Žáci pracují během vyučovací hodiny převážně v kmenové třídě, mohou využívat počítačovou učebnu a učebnu s interaktivní tabulí, k učení využívají různé formy práce. Při výuce učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- žák zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel srozumitelně žákům vysvětluje, co se mají naučit, stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, vede žáky k ověřování výsledků

b) Kompetence k řešení problémů

- žák se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- žák se učí provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti, vede žáky k plánování úkolů a postupů, zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákům sebedůvěru

c) Kompetence komunikativní

- žák se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

d) Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

e) Kompetence občanské

- žák je při zpracovávání informací veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- žák je veden k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

f) Kompetence pracovní

- žák je veden k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

g) Kompetence digitální

- žák vyhledává, sbírá a třídí data i s použitím digitálních technologií
- žák čte a sestavují jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy
- žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy i s využitím digitálních technologií

- učitel učí žáky rozlišovat obrazné symboly: značky, piktogramy, šipky
- učitel vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém
- učitel motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost
- učitel vede žáky k účelnému využívání kalkulačků

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Matematika realizována.

5.1.4 Informatika

Vyučovací předmět Informatika je vyučován již na prvním stupni celkem 2 hodiny: ve 4. ročníku 1 hodinu týdně a 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Výuka probíhá buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s připojením k internetu, některá témata jsou realizována bez použití počítače. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výuka Informatiky se zaměřuje především na to, aby žáci poznali významnou úlohu informací v dnešním světě a osvojili si využívání informačních a komunikačních technologií při práci s nimi a možnosti využití těchto technologií v řadě oborů lidské činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák je zadávanými úkoly veden k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušeností s jiným SW, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- učitel učí žáky využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

b) Kompetence k řešení problémů

- žák je veden zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- učitel v roli konzultanta vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

c) Kompetence komunikativní

- žák se učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie, některé práce odevzdává prostřednictvím elektronické pošty
- učitel učí žáky při komunikaci dodržovat vžitá konvence a pravidla, formy vhodné pro dané technologie, náležitosti apod.

d) Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke kolegiální radě či pomoci
- žák se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram
- žák je přizván k hodnocení prací; učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci je veden k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

e) Kompetence občanské

- žák je seznamován s vazbami na legislativu a obecné morální zákony s tím, že je musí dodržovat
- žák je veden k citování použitého zdroje informací
- učitel při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

f) Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žák může využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- učitel vede žáky k ochraně svého hesla a osobních údajů
- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat

g) Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použije
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá dostupné digitální technologie a dodržuje zásady bezpečnosti při práci s nimi
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- učitel učí žáky propojovat digitální zařízení, seznamuje žáky s možnými riziky, která s takovým propojením souvisejí
- učitel klade důraz na bezpečnostní a další pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Informatika realizována.

5.1.5 Prvouka

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje celkem 6 hodin: v 1. až 3. třídě vždy 2 hodiny týdně. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a vytvářet prvotní ucelený obraz světa. Žáci se učí nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě. Vytvářejí si základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat a tolerovat rozdílnosti mezi jednotlivci, navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do 5 vzdělávacích okruhů. V okruhu *Místo, kde žijeme* je důraz kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

V okruhu *Lidé kolem nás* si žáci upevňují základy vhodného chování mezi lidmi, učí se toleranci, empatii, vzájemné pomoci, úctě, snášenlivosti, schopnosti naslouchat druhým a podřizovat se kolektivu, v rámci třídního kolektivu se seznamují se základními principy demokracie.

Podstatou okruhu *Lidé a čas* je orientace v dějích a čase, cílem je vyvolat u žáků zájem o minulost a kulturní bohatství regionu.

V rámci okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody v nejbližším okolí jejich života, učí se sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody.

V rámci okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých mimořádných životních situacích, jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka a postupně si uvědomují odpovědnost každého jedince za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí.

Výuka probíhá většinou ve třídách, příležitostně v počítačové učebně i v jiných zařízeních mimo školu např. v planetáriu, knihovně, muzeu, přírodě, botanické zahradě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák je veden k objevování a poznávání všeho, co ho zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět
- žák poznává podstatu zdraví a příčiny nemocí, aplikuje zásady bezpečného chování
- žák se orientuje ve světě informací
- učitel pomáhá žákům časově a místně propojovat historické, zeměpisné a kulturní informace
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky k celoživotnímu učení

b) Kompetence k řešení problémů

- žák si upevňuje účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- žák poznává a ovlivňuje svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel vede žáky při řešení problémů k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi, k vyhledávání a využívání různých informačních zdrojů

c) Kompetence komunikativní

- žák si rozšiřuje slovní zásobu v osvojovaných tématech
- žák je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- žák pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žák přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci se vzájemným nasloucháním a odůvodňováním svých závěrů
- žák pomáhá druhým, poradí se při řešení problému s ostatními žáky

d) Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve skupině
- žák efektivně spolupracuje na řešení problémů
- žák se učí respektovat názory druhých, přispívá k diskusi
- učitel učí žáky věcně argumentovat, vyslechnout a přijímat názory druhých
- učitel vede děti k oceňování názorů a přínosů svých i ostatních

e) Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah žáků k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel
- žák se učí poznávat a chápat rozdíl mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání
- žák se učí vhodnému chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

f) Kompetence pracovní

- žák je veden k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

g) Kompetence digitální

- žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi
- žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií
- učitel klade důraz na vytváření společných pravidel chování žáků ve třídě včetně pravidel při práci s digitálními technologiemi
- učitel vede žáky k respektování autorských práv při používání obrázků, videí a informací

Průřezová témata integrovaná do předmětu

1. ročník
- OSV – SR – poznávání lidí
 - OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - VDO – občanská společnost a škola
 - ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
2. ročník:
- OSV – SR – poznávání lidí
 - OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - VDO – občanská společnost a škola
 - VDO – občan, občanská společnost a stát
 - MKV – lidské vztahy
 - ENV – ekosystémy
3. ročník:
- OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - VDO – občanská společnost a škola
 - VDO – občan, občanská společnost a stát
 - VDO – formy participace občanů v politickém životě
 - VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
 - MKV – kulturní difference
 - MKV – lidské vztahy
 - MKV – etnický původ
 - MKV – multikulturalita
 - MKV – princip sociálního smíru a solidarity
 - ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - ENV – vztah člověka k prostředí

5.1.6 Přírodověda

Přírodověda je povinným vyučovacím předmětem, vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a jeho svět. Navazuje na vyučovací předmět Prvouka, vyučuje se jako samostatný předmět celkem 3 hodiny: ve 4. ročníku 2 hodiny a v 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků. Žáci se seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat, jak změny v přírodě ovlivňují činnost lidí a jejich život a jaký vliv má činnost lidí na přírodu. Vytvářejí si vztah k přírodě a poznávají, že pro další život lidí je velmi důležitá ochrana životního prostředí.

Žáci poznávají i sami sebe, seznamují se se svým tělem, učí se poznávat jeho funkce. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a uvědomovat si jejich důležitost pro ochranu zdraví. Poznávají, co jejich zdraví prospívá a co ho poškozuje, jak se dá předcházet škodlivým vlivům. Učí se za své zdraví zodpovídat a pečovat o ně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda je rozčleněn do dvou tematických okruhů. V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Seznamují se se základními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Učí se hledat důkazy o proměnách přírody, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

Výuka probíhá většinou v kmenové třídě, může probíhat v počítačové učebně, v učebně s interaktivní tabulí, popř. na vycházkách do okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- a) Kompetence k učení
 - učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
 - žák získává informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
 - žáci se učí objevovat a poznávat vše, co je zajímavé a v čem by mohli v budoucnu uspět
- b) Kompetence k řešení problémů
 - učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
 - učitel podporuje netradiční, originální způsoby získávání informací
 - žák se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
 - žáci se učí řešit problémové situace porovnáním s veřejně dostupnými zdroji, současně se učí zaujímat k nim kritický postoj
- c) Kompetence komunikativní
 - učitel vede žáky k používání správné terminologie

- žák si rozšiřuje slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žák je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

d) Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žák pracuje ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých

e) Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování žáky
- žák se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání
- žák se učí vhodnému chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

f) Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žák si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

g) Kompetence digitální

- žák umí vyvodit a dodržovat pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci i při interakci v digitálním světě
- žák porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních
- učitel motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- učitel dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Průřezová témata integrovaná do předmětu

4. ročník	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
	OSV – OR – psychohygiena
	OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	ENV – ekosystémy
	ENV – základní podmínky života
	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
	ENV – vztah člověka k prostředí

5. ročník:

- OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
- OSV – OR – psychohygiena
- OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ENV – ekosystémy
- ENV – základní podmínky života
- ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- ENV – vztah člověka k prostředí
- MDV – RČ – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- MDV – PČ – fungování a vliv médií ve společnosti

5.1.7 Vlastivěda

Vlastivěda je povinným vyučovacím předmětem, vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a jeho svět. Navazuje na vyučovací předmět Prvouka, vyučuje se jako samostatný předmět celkem 4 hodiny: ve 4. a 5. ročníku vždy 2 hodiny týdně.

Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků. Vyučovací předmět Vlastivěda pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Rozvíjí základní poznatky žáků o životě společnosti, vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáků, ze specifík místa, kde žijí. Postupně poznávají důležitá místa v regionu, zemi i v Evropě. Učí se základům společenského chování a jednání, uvědomují si, že lidé se od sebe navzájem liší a učí se tolerovat odlišnosti mezi lidmi. Při praktických činnostech se žáci učí spolupracovat. Seznamují se se základními právy dítěte, učí se chování v krizových situacích, jak jim předcházet, jak na ně reagovat. Poznávají, jak se život a věci v toku času vyvíjejí a mění. Rozlišují přítomnost, minulost a budoucnost.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů Dějepis, Zeměpis, Výchova k občanství a Výchova ke zdraví ve vyšších ročnících II. stupně základní školy; je rozdělen do 3 tematických okruhů.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme*, se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace Evropy, o ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislosti s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si představu o životě a práci svých předků i lidí v sousedství vlasti.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, část i mimo budovu školy, např. při tematických vycházkách a exkurzích, návštěvách památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.. Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke správnému používání terminologie a symboliky
- učitel vede žáky k vhodné prezentaci výsledků své práce
- učitel klade důraz na vyhledávání informací, vede žáky k sebehodnocení
- žák vyhledává a zpracovává informace z různých informačních zdrojů

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel učí žáky pracovat s informacemi z různých informačních zdrojů
- učitel vede žáky k samostatnosti
- žák při řešení problémů pracuje s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem apod.
- učitel vede žáky k objevování vzájemných vztahů a příčin společenských jevů, umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- žák rozlišuje umělé a přírodní prvky v okolí

c) Kompetence komunikativní

- učitel připravuje žáka na zvládnutí komunikace s jinými lidmi
- žák se učí vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- učitel žákům vysvětluje časové údaje, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti
- svou práci žáci prezentují různou formou
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vede žáky k ověřování výsledků, podněcuje žáky k argumentaci

d) Kompetence sociální a personální

- žák se učí pracovat v týmech, přijímá různé role
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny, motivuje žáky k týmové spolupráci
- učitel monitoruje sociální vztahy ve třídě
- učitel učí žáky odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi
- žák rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy

e) Kompetence občanské

- učitel vede žáky ke správnému chápání principů demokracie
- žák pojmenuje kulturní, historické památky, významné události
- učitel klade důraz na dodržování práv a povinností žáků, které stanovuje školní řád, vede žáky k hodnocení vlastních výsledků
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti

f) Kompetence pracovní

- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů, vede žáky k ochraně zdraví
- žák uplatňuje poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- žák používá sebehodnocení
- učitel výuku doplňuje o praktické exkurze
- učitel zdůrazní význam potřeby různých povolání, pracovní činnosti

g) Kompetence digitální

- žák rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, které nelze tolerovat

- žák formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi
- žák rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a umí vybrat informace, které o sobě může zveřejnit
- učitel vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání a k jejich předcházení
- učitel vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

Průřezová témata integrovaná do předmětu

4. ročník	OSV – SR – mezilidské vztahy
OSV – SR – komunikace
OSV – SR – kooperace a kompetice
VDO – formy participace občanů v politickém životě
VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EGS – jsme Evropané
MKV – kulturní difference
MKV – etnický původ
MKV – multikulturalita
MKV – princip sociálního smíru a solidarity
ENV – základní podmínky života
ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
ENV – vztah člověka k prostředí
5. ročník:	OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika
VDO – občanská společnost a škola
VDO – občan, občanská společnost a stát
EGS – Evropa a svět nás zajímá
EGS – objevujeme Evropu a svět
EGS – jsme Evropané
MKV – etnický původ
MKV – multikulturalita
ENV – základní podmínky života
ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.1.8 Hudební výchova

Výuka předmětu Hudební výchova probíhá v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura v celkové dotaci 5 hodin: v 1.– 5. ročníku má předmět časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Obsahem předmětu Hudební výchova jsou vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti a poslechové činnosti. Předmět rozvíjí u žáků zejména porozumění hudbě a jejímu aktivnímu vnímání. Je rozvíjena celková osobnost žáka vzájemným propojením všech činností v rámci hudební výchovy. Důraz je kladen na práci s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu. Instrumentální činnosti rozvíjejí hudební reprodukci a produkci formou hry na hudební nástroje, např. z Orffova instrumentáře. Používán je tanec a pohyb ke ztvárňování hudby a reagování na ni. Žákovi je dán prostor k vyjadřování hudebních i nehudebních myšlenek prostřednictvím nástroje.

Hudební výchova rozvíjí především individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách a porozumění hudbě a hudebnímu prostředí. Vzájemným propojením činností pěveckých, sluchových, rytmických, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových je rozvíjena celková osobnost žáka. Při vokálních činnostech dochází ke kultivaci pěveckého projevu, poslechové činnosti slouží k analýze hudebního díla.

Hudební výchova je předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci učí rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. V hudební výchově usilujeme o to, aby žák chápal hudbu jako součást umění a rozvíjel své estetické cítění.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 druhů hudebních činností. Při *vokální činnosti* pracujeme s hlasem, kultivujeme pěvecký i mluvený projev žáků, při *instrumentální činnosti* se zaměřujeme na hru na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci, v rámci *hudebně pohybové činnosti* ztvárňujeme hudbu pohybem, tancem, gesty, motivujeme žáky k vyjádření pocitů a pohybové improvizaci, cílem *poslechové činnosti* je umožnit žákům aktivní vnímání hudby, poznávání hudebních žánrů a stylů.

Výuka probíhá převážně v učebnách a dle možností i mimo školu, např. při koncertech, v divadle, kině. Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

b) Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznají výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
- žák odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

c) Kompetence komunikativní

- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

d) Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k vzájemné toleranci, pomoci a spolupráci

e) Kompetence občanské

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

f) Kompetence pracovní

- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků, motivuje je ke zlepšování výkonů
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

g) Kompetence digitální

- žák využívá snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře
- žák rozpoznává hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě
- žák se učí vytvářet jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů
- učitel vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů
- učitel motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů
- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů i uměleckých děl

Průřezová témata integrovaná do předmětu

1. ročník OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí

OSV – OR – kreativita
MKV – kulturní difference
MDV – PČ – práce v realizačním týmu

2. ročník OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
OSV – OR – kreativita
MDV – PČ – práce v realizačním týmu

3. ročník OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
OSV – OR – kreativita
MKV – kulturní difference
MDV – PČ – práce v realizačním týmu

4. ročník: OSV – OR – kreativita
OSV – SR – kooperace a kompetice
MKV – kulturní difference
MDV – PČ – práce v realizačním týmu

5. ročník OSV – OR – kreativita
OSV – SR – kooperace a kompetice
MKV – kulturní difference
MDV – PČ – práce v realizačním týmu

5.1.9 Výtvarná výchova

Výuka výtvarné výchovy probíhá v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura a je vyučována s časovou dotací 7 hodin: v 1. až 3. ročníku 1 hodina týdně, v 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět a jejich vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností. Učí rozumět výtvarnému umění, chápat výtvarnou kulturu, přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako poznání a komunikaci. Výtvarná výchova se zaměřuje především na rozvíjení estetického cítění, prožívání, objevování, vnímání, estetického osvojování skutečnosti prostředky umění i mimouměleckými prostředky (krása přírody, krása předmětu vytvořených člověkem aj.) na vlastní tvořivou činnost žáků. Důležitým prvkem v hodinách je tvořivost a seberealizace, rozvoj představivosti a vlastního výtvarného vyjádření. Žáci jsou vedeni k určité volnosti v tvarovém, barevném a kompozičním vyjádření. Celkový rozvoj vizuálně obrazného vyjádření ve výtvarné výchově vyžaduje používání různých výtvarných technik, prostředků a materiálů. Žáci si je postupně osvojují podle věku, možností materiálních a regionálních. Výuka probíhá ve kmenových třídách, mimo budovu školy, dle možnosti navštěvují žáci výstavy.

Výuka výtvarné výchovy se především zaměřuje na to, aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření. Žáci se prakticky i teoreticky seznamují s různými výtvarnými technikami a prostředky, rozvíjejí a prohlubují svůj vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury, aby získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury. Jsou vedeni k tomu, aby byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka a získaných poznatků dovedností využívat ve svém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák tvoří na základě svých schopností a zaměření
- učitel umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje své výtvarné činnosti
- žák chápe umění a kulturu ve vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, učí se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- učitel vede žáky k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb i k utváření hierarchie hodnot

b) Kompetence k řešení problémů

- žák je veden ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů výtvarných děl
- učitel prohlubuje v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury
- učitel vede žáky k tvořivému myšlení, k originalitě, učí nebát se problému
- žák si uvědomuje sebe samého jako svobodného jedince

c) Kompetence komunikativní

- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel i žáci respektují odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje a jejich následné porovnávání s vlastní interpretací
- učitel učí žáky vnímat výtvarné projevy druhých, vede žáky k pochopení umění a k užívání jazyka umění
- učitel vede žáky k tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- učitel učí žáky otevřené komunikaci, netoleruje různé agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- žák komunikuje s ostatními slušně, své názory opírá o logické argumenty

d) Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů výtvarných děl
- učitel prohlubuje v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vede žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- žák si uvědomuje sebe samého jako svobodného jedince
- žák pomáhá ostatním, učí se od nich, vyměňuje si s nimi zkušenosti

e) Kompetence občanské

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k sebeúctě a k úctě druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům
- žák netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy výtvarných děl
- žák vnímá uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě
- učitel respektuje osobnost žáka, buduje přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě

f) Kompetence pracovní

- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá a kvalitně provedenou práci vždy pochválí
- žák je seznamován s různými výtvarnými profesemi
- učitel pomáhá talentovaným žákům při volbě vhodného povolání resp. studia, ve kterém budou moci plně využívat a rozvinout svoje nadání
- učitel při výuce vytváří tvořivé a podnětné pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- žák používá při svém výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky
- učitel učí žáky, aby si dokázali chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami

g) Kompetence digitální

- žák umí vnímat a podle svých schopností interpretovat vizuálně obrazná vyjádření i vybraná umělecká díla
- žák porovnává různé interpretace vizuálně a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace, postupně si vytváří digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů
- učitel motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií
- učitel poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce
- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorských právům

Průřezová témata integrovaná do předmětu

1. ročník	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – kreativita OSV – SR – komunikace MKV – lidské vztahy MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení
2. ročník	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – kreativita OSV – SR – komunikace MKV – kulturní difference MKV – lidské vztahy MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení
3. ročník	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – kreativita OSV – SR – komunikace MKV – kulturní difference MKV – lidské vztahy MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení
4. ročník:	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – kreativita

OSV – SR – komunikace
OSV –MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení

5. ročník

OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
OSV – OR – kreativita
OSV – SR – komunikace
OSV –MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení

5.1.10 Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících v celkové dotaci 10 hodin: 2 hodiny týdně v 1. až 5. ročníku. Součástí tělesné výchovy je také plavecký výcvik, který je realizován v 2. ročníku v časové dotaci 20 vyučovacích hodin a v 3. ročníku také v časové dotaci 20 vyučovacích hodin.

Tělesná výchova je povinným vyučovacím předmětem, vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Pohybové vzdělání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování pohybových potřeb, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení. Učivo se meziročníkově opakuje, rozšiřuje a náročnost se úměrně zvyšuje dle věku žáků, jejich schopností a dovedností.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy: *Činnosti ovlivňující zdraví* – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech. *Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností* – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční cvičení s hudbou, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika, plavání. *Činnosti podporující pohybové učení* – komunikace v TV, organizace, zásady jednání a chování, pravidla pohybových činností, měření a posuzování výkonů, zdroje informací o pohybových činnostech.

Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně, na hřišti, v přírodě (cvičení, turistika), v parku, ve městě, v plavecké hale.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky k osvojování si základního tělocvičného názvosloví
- žák se učí cvičit podle jednoduchého popisu cvičení
- učitel vede žáky k sebehodnocení, hodnocení druhých, učí je změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími nebo výkony jiných
- žák se učí orientovat v informačních zdrojích o aktivitách
- učitel individuálním přístupem k žákům má snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje a rozvíjí týmovou spolupráci žáků při řešení problémů
- učitel posiluje u žáků sebedůvěru, aby se žák nenechal odradit nezdarem, ale hledal další řešení problému
- učitel individuálním přístupem k žákům má snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch
- žák se snaží řešit problémy samostatně, poradí se s ostatními, nenechá se odradit neúspěchem

c) Kompetence komunikativní

- žák je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

- učitel učí žáky argumentovat, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných, oceňovat přínos druhých
- žák se učí reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává
- žák si organizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

d) Kompetence sociální a personální

- učitel během vyučování často využívá týmovou práci žáků a vzájemnou pomoc při pohybových aktivitách
- učitel má snahu žáky naučit základům kooperace a soutěžení v duchu fair play
- žák je veden k jednání v duchu fair play
- žák se učí zvládat úspěch i neúspěch

e) Kompetence občanské

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- žák je veden k sebeúctě, k úctě druhým lidem a k toleranci
- žák netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- žák je veden ke kritickému myšlení
- učitel vede žáky k aktivní ochraně zdraví
- učitel je vždy připraven žákům pomoci, pozitivně je motivuje ke zlepšování výkonu
- učitel respektuje osobnost žáka a jeho práva, buduje přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách
- žák se učí používat jednotlivá tělocvičná nářadí a náčiní správným a bezpečným způsobem

g) Kompetence digitální

- žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií
- žák si změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií
- žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště
- učitel seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků o významu zdraví v digitálním i fyzickém prostředí
- učitel motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji
- učitel klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Průřezová témata integrovaná do předmětu

1. ročník	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – OR – psychohygiena OSV – SR – mezilidské vztahy OSV – SR – komunikace OSV – SR – kooperace a kompetice OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika
2. ročník	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – OR – psychohygiena OSV – SR – mezilidské vztahy OSV – SR – komunikace OSV – SR – kooperace a kompetice OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika
3. ročník	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – OR – psychohygiena OSV – SR – mezilidské vztahy OSV – SR – komunikace OSV – SR – kooperace a kompetice OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika
4. ročník:	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – OR – psychohygiena OSV – OR – kreativita OSV – SR – mezilidské vztahy OSV – SR – komunikace OSV – SR – kooperace a kompetice OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika
5. ročník	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – OR – psychohygiena OSV – OR – kreativita OSV – SR – poznávání lidí OSV – SR – mezilidské vztahy OSV – SR – komunikace OSV – SR – kooperace a kompetice

OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika

MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.1.11 Atletika

Atletika je samostatný předmět, který je realizován v časové dotaci 3 hodiny, a to v 3. až 5. ročníku s dotací 1 hodina týdně. Žáci prvního stupně si mohou zvolit mezi hodinami plavání a atletiky při zápisu do 1. ročníku. Předmět Atletika se vyučuje na budově Teplická 400.

Základem pro sportovní přípravu žáků na prvním stupni ZŠ je pestrost cvičení zaměřeného na rozvoj všestranných pohybových dovedností a schopností. Patří sem zejména *chůze a běh* – změna rychlosti, směru, reakce na signál, přebíhání překážek, *poskoky a skoky* – na místě, vpřed, vzad, stranou, snožmo, skoky přes švihadlo, výskoky, *plazení a lezení* – ve vzporu klečmo, vylézání a slézání po žebřinách, *převaly* z polohy leh sed skrčmo, a *manipulace s míčem* – podávání, hod obouruč, jednoruč, chytání, přihrávky.

Jedním ze zásadních východisek sportovní přípravy žáků je herní princip. Hry umožňují žákům spontánní rozhodování na základě emocionálních prožitků. Podstatou her je seznámení se s okolním světem, učení se mnoha činností.

K výuce mají žáci k dispozici atletický stadion. Cílem je vyzkoušet si základní atletické disciplíny, možnost zapojení většího množství dětí do rozmanitých cvičení, pochopení různých technik a požadavků na koordinaci pohybů, spolupráce ve smíšených týmech hochů a děvčat. Žáci se mohou účastnit různých soutěží.

Výuka Atletiky probíhá v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, v přírodě, v parku, ve městě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky k osvojování si základního tělocvičného názvosloví
- žák se učí cvičit podle jednoduchého popisu cvičení
- učitel vede žáky k sebehodnocení, hodnocení druhých, učí je změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími nebo výkony jiných
- žák se učí orientovat v informačních zdrojích o aktivitách
- učitel individuálním přístupem k žákům má snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje a rozvíjí týmovou spolupráci žáků při řešení problémů
- učitel posiluje u žáků sebedůvěru, aby se žák nenechal odradit nezdarem, ale hledal další řešení problému
- učitel individuálním přístupem k žákům má snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch
- žák se snaží řešit problémy samostatně, poradí se s ostatními, nenechá se odradit neúspěchem

c) Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky argumentovat, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných, oceňovat přínos druhých
- žák je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- žák se učí reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává
- žák si organizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

d) Kompetence sociální a personální

- učitel během vyučování často využívá týmovou práci žáků a vzájemnou pomoc při pohybových aktivitách
- učitel má snahu žáky naučit základům kooperace a soutěžení v duchu fair play
- žák je veden k jednání v duchu fair play
- žák se učí zvládat úspěch i neúspěch

e) Kompetence občanské

- žák je veden k sebeúctě, k úctě druhým lidem a k toleranci
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- žák netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- žák je veden ke kritickému myšlení
- učitel vede žáky k aktivní ochraně zdraví
- učitel je vždy připraven žákům pomoci, pozitivně je motivuje ke zlepšování výkonu
- učitel respektuje osobnost žáka a jeho práva, buduje přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách
- žák se učí používat jednotlivá tělocvičná nářadí a náčiní správným a bezpečným způsobem

g) Kompetence digitální

- žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií
- žák si změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií
- žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště
- učitel seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků o významu zdraví v digitálním i fyzickém prostředí
- učitel motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji
- učitel klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Atletika realizována.

5.1.12 Plavání

Plavání je samostatný předmět, který je realizován v časové dotaci 3 hodiny, a to v 3. až 5. ročníku s dotací 1 hodina týdně. Žáci prvního stupně si mohou zvolit mezi hodinami plavání a atletiky při zápisu do 1. ročníku. Předmět Plavání se vyučuje na budově Hamry s docházkou do bazénu.

Cílem výuky na prvním stupni je vytvoření pozitivního vztahu k vodnímu prostředí, osvojení základních plaveckých dovedností, rozvoj koordinačních schopností ve vodě, vytvoření pravidel chování v prostorách plaveckého bazénu a dodržování zásad bezpečnosti. Součástí výuky je rozvoj kooperace, ale i zdravé konkurence. Velkou výhodou plavecké skupiny je eliminace rozdílu sociálních skupin.

Na počátku výuky se žáci seznámí s vodním prostředím především pomocí her a soutěží. Naučí se základy dvou plaveckých stylů a měli by být schopni zvládnout skok do hloubky a uplavat bez pomoci krátkou trať. V dalších ročnících dochází především rozvoji základních plaveckých stylů kraul, znak a prsa. Zlepšování plaveckých dovedností žáků postupně umožňuje zapojovat rychlostní soutěže, štafetové závody a individuální i skupinové hry s využitím osvojených dovedností a schopností. Žáci se mohou účastnit různých soutěží.

Výuka Plavání probíhá v bazénu Plavecké haly Krupka.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky k osvojování si základního názvosloví
- učitel vede žáky k sebehodnocení, hodnocení druhých, učí je změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími nebo výkony jiných
- žák se učí orientovat v informačních zdrojích o aktivitách
- učitel individuálním přístupem k žákům má snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje a rozvíjí týmovou spolupráci žáků při řešení problémů
- učitel posiluje u žáků sebedůvěru, aby se žák nenechal odradit nezdarem, ale hledal další řešení problému
- učitel individuálním přístupem k žákům má snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch
- žák se snaží řešit problémy samostatně, poradí se s ostatními, nenechá se odradit neúspěchem

c) Kompetence komunikativní

- žák je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učitel učí žáky argumentovat, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných, oceňovat přínos druhých
- žák se učí reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává
- žák si organizuje jednoduché soutěže, činnosti a jejich varianty

d) Kompetence sociální a personální

- učitel během vyučování často využívá týmovou práci žáků a vzájemnou pomoc při pohybových aktivitách

- učitel má snahu žáky naučit základům kooperace a soutěžení v duchu fair play
- žák je veden k jednání v duchu fair play
- žák se učí zvládat úspěch i neúspěch

e) Kompetence občanské

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- žák je veden k sebeúctě, k úctě druhým lidem a k toleranci
- žák netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- žák je veden ke kritickému myšlení
- učitel vede žáky k aktivní ochraně zdraví
- učitel je vždy připraven žákům pomoci, pozitivně je motivuje ke zlepšování výkonu
- učitel respektuje osobnost žáka a jeho práva, buduje přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách
- žák se učí používat jednotlivá tělocvičná nářadí a náčiní správným a bezpečným způsobem
- žák uplatňuje zásady bezpečného chování v bazénu a areálu plavecké haly

g) Kompetence digitální

- žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií
- žák si změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií
- žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště
- učitel seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků o významu zdraví v digitálním i fyzickém prostředí
- učitel motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji
- učitel klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Plavání realizována.

5.1.13 Pracovní výchova

Vyučovací předmět Pracovní výchova má celkovou časovou dotaci 5 hodin, vždy 1 hodinu týdně v 1. až 5. ročníku. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Předmět se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Na prvním stupni se v předmětu Pracovní výchova vyučují práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce a příprava pokrmů. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Učivo určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách a ve venkovních prostorech areálu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- učitel vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- učitel vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- žák poznává smysl a cíl učení a umí posuzovat vlastní pokrok
- učitel na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tomu, aby vnímali a hledali cesty k řešení problémů
- žák rozpoznává a chápe problémy a nesrovnalosti, hledá možnosti a cesty k jejich řešení
- učitel předkládá žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede je k jejich ověřování a srovnávání
- žák si ověřuje správnost řešení problému

c) Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky rozvíjet své dovednosti, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- žák se seznamuje s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech
- učitel vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- žák komunikuje s ostatními žáky a učitelem srozumitelně a slušnou formou
- učitel netoleruje různé agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

d) Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci ve dvojici a v menší pracovní skupině
- žák si buduje sebedůvěru a samostatný rozvoj nikoli na úkor ostatních, je tolerantní a vstřícný

- učitel předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování

e) Kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- žák chápe základní vztahy v různých skupinách lidí
- učitel ukáže žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
- žák vnímá vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, respektuje a hodnotí práci svou i ostatních
- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných a morálních norem

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- učitel seznámí žáky s vlastnostmi některých materiálů, nástrojů a technikami
- učitel poukáže na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vede žáky k jejich eliminaci
- žák pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu a vyhledává vlastní postup

g) Kompetence digitální

- žák pracuje podle slovního návodu, předlohy i videonávodu
- žák provádí pozorování přírody, zaznamenává je i s využitím digitálních technologií a zhodnotí jejich výsledky
- žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy pozorování, které zaznamenává i s využitím digitálních technologií
- učitel seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- učitel podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- učitel vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích
- učitel motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Průřezová témata integrovaná do předmětu

1. ročník	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – OR – kreativita OSV – SR – kooperace a kompetice ENV – základní podmínky života
2. ročník:	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – OR – kreativita OSV – SR – kooperace a kompetice ENV – základní podmínky života
3. ročník:	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – OR – kreativita

OSV – SR – kooperace a kompetice
ENV – základní podmínky života

4. ročník: OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
OSV – OR – kreativita
ENV – základní podmínky života

5. ročník: OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
OSV – OR – kreativita
OSV – SR – kooperace a kompetice
ENV – základní podmínky života

5.2 Charakteristiky vzdělávacích předmětů II. stupně

5.2.1 Český jazyk

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku základní školy v celkové dotaci 16 hodin, v každém ročníku 4 hodiny týdně. Výuka navazuje na učivo předmětu z prvního stupně základní školy.

Jazyková a literární výuka jako nezbytná součást výchovně vzdělávacího procesu je zaměřena především na takové znalosti a dovednosti, které žákům umožní vyjadřovat své postoje, názory, myšlenky, city, pocity, aby správně porozuměli různým psaným i mluveným jazykovým projevům, uměli se vcítit do pocitů druhých lidí a uměli pochopit svou roli v různých komunikačních situacích, pomocí získaných schopností a dovedností správně prezentovat své znalosti a dovednosti získané v jiných oblastech svého vzdělávání. Výuka vede žáky k tomu, aby se uměli orientovat ve společensko-kulturním vývoji společnosti. Velký důraz se klade na rozvoj kultivovaného písemného a ústního projevu.

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Český jazyk komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V *Jazykové výchově* získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka v mluvené i psané formě. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat a komunikovat s okolním světem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, získávají kladný vztah k četbě, prostřednictvím četby si rozvíjejí city, chápou mezilidské vztahy, rozpoznávají dobro a zlo, rozvíjejí si estetické cítění a rozpoznávají literární hodnoty od braku. Literární výchova postupně rozvíjí čtenářské dovednosti, podněcuje žáky k četbě, vede je k chápání literárních textů a pěstuje celkovou kulturní úroveň žáků.

Předmět Český jazyk a literatura souvisí s dalšími humanitními obory, jako je dějepis, hudební, výtvarná a občanská výchova. Zároveň jazyk potřebuje každý člověk ve všech životních situacích a v jakékoli oblasti lidské činnosti. V předmětu klademe důraz na vlastní tvorbu, při které žáci uplatní získané vědomosti a dovednosti.

Výuka probíhá většinou ve třídách, příležitostně v počítačové učebně i v jiných zařízeních mimo školu, např. v divadle, knihovně, muzeu, přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- a) Kompetence k učení
 - učitel vede žáky ke stálému zdokonalení čtení

- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žák je motivován k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

b) Kompetence k řešení problémů

- žák navrhuje různá řešení problémů
- žák dokončuje úkoly a zdůvodňuje své záměry
- žák se radí se svými spolužáky, pomáhá druhým
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok
- žák se nenechá odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

c) Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu v logickém sledu
- žák dokáže prezentovat své myšlenky a názory
- učitel připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích

d) Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- žák se společně s ostatními žáky a učitelem podílí na vytváření pravidel ve skupině
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žák respektuje pokyny učitelů

e) Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žák zvládne komunikaci i ve vyhraněných situacích
- učitel žákům netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu a toleranci

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje ke společnosti, k přírodě, k životnímu prostředí
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, postupy a termíny
- učitel různými formami seznamuje žáky s různými profesemi – budoucím povoláním

g) Kompetence digitální

- žák odlišuje v písemných a mluvených projevech a v textech v digitální podobě subjektivní a objektivní sdělení
- žák odlišuje v písemných a mluvených projevech fakta od názorů a hodnocení, informace vždy ověřuje pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji
- žák vyhledává informace za pomoci klíčových slov nebo jiných vhodných strategií
- učitel vede žáky k posuzování spolehlivosti informací

- učitel vede žáky k zachycování myšlenky z informačních zdrojů strategiemi, které jsou pro daný úkol či záměr vhodné a odpovídají žákovu učebnímu stylu

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník:
- OSV – SR – poznávání lidí
 - OSV – SR – mezilidské vztahy
 - OSV – SR – komunikace
 - EGS – Evropa a svět nás zajímá
 - MDV – RČ – stavba mediálních sdělení
 - MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení
 - MDV – PČ – fungování a vliv médií ve společnosti
 - MDV – PČ – tvorba mediálního sdělení
7. ročník:
- MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - MDV – RČ – stavba mediálních sdělení
 - MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení
 - MDV – PČ – tvorba mediálního sdělení
8. ročník:
- OSV – SR – komunikace
 - EGS – jsme Evropané
 - MKV – kulturní difference
 - MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - MDV – RČ – stavba mediálních sdělení
 - MDV – PČ – tvorba mediálního sdělení
 - MDV – PČ – práce v realizačním týmu
9. ročník:
- OSV – SR – komunikace
 - EGS – jsme Evropané
 - MDV – RČ – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - MDV – RČ – stavba mediálních sdělení
 - MDV – PČ – tvorba mediálního sdělení

5.2.2 Anglický jazyk

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen na druhém stupni do 6. až 9. ročníku v celkové časové dotaci 12 hodin, v každém ročníku je vyučován 3 hodiny týdně. Navazuje na učivo a znalosti anglického jazyka prvního stupně. Přispívá k chápání a objevování skutečností a poskytuje základ pro komunikaci ve světě. Třídy o vyšším počtu žáků jsou na výuku děleny na skupiny.

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Vzdělávání v cizím jazyce vede žáka k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka směřuje více k používání jazyka jako komunikačního prostředku a jeho praktickému používání.

Během studia si žáci osvojují gramatická a syntaktická pravidla, principy pravopisu slov a novou slovní zásobu. Pozornost se věnuje rozvoji všech jazykových dovedností a to jak *receptivních* – čtení a poslech s porozuměním, tak *produktivních* – mluvení a psaní. Důraz je však kladen na praktické užití jazyka v každodenní komunikaci. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování.

Výuka předmětu Anglický jazyk se zaměřuje na získávání zájmu o studium cizího jazyka, osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k využití komunikace v cizím jazyce, získávání schopnosti číst a porozumět přiměřenému textu v anglickém jazyce, porozumění ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti a vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích, kde se hovoří anglicky.

Výuka probíhá většinou ve třídách, příležitostně v počítačové učebně i mimo školu, např. v knihovně, v přírodě apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel klade důraz na práci s textem a vyhledávání informací
- učitel vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení
- učitel umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje tvořivost
- žák systematicky používá naučené jazykové prostředky, rozšiřuje svoji slovní zásobu
- žák se učí rozlišovat podstatné od méně důležitého

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby
- učitel do výuky zařazuje problémové situace z běžného života
- žák se učí pracovat s informacemi z různých zdrojů a vhodně je využívat

c) Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí pozitivní vztah k jazyku
- učitel pomáhá zvládnout pravidla mezilidské komunikace
- žák se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích
- žák se zapojuje se do rozhovoru

d) Kompetence sociální a personální

- učitel podporuje práci žáků ve skupinách
- učitel uplatňuje individuální přístup k žákům, podporuje jejich sociální rozvoj
- žák využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů
- žák řeší úkoly a zastává ve skupině různé role

e) Kompetence občanské

- učitel učí žáky poznávat kulturní tradice a zvyky v anglicky mluvících zemích
- žák se orientuje v kulturních tradicích a zvycích anglicky mluvících zemí
- učitel netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu a toleranci

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel zařazuje do výuky úkoly, při kterých žáci využívají práci se slovníky
- žák si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, udržuje vymezená pravidla
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, postupy a termíny

g) Kompetence digitální

- žák reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě
- žák vyhledává požadované informace v jednotlivých autentických materiálech z různých zdrojů
- učitel vede žáky k vyhledávání a zpracování informací pomocí digitálních technologií
- učitel vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník: OSV – SR – komunikace
 EGS – Evropa a svět nás zajímá
 EGS – objevujeme Evropu a svět
 EGS – jsme Evropané
 MKV – lidské vztahy
 MKV – multikulturalita

7. ročník: OSV – SR – komunikace
 EGS – Evropa a svět nás zajímá
 EGS – objevujeme Evropu a svět
 EGS – jsme Evropané

8. ročník: OSV – SR – komunikace
 EGS – Evropa a svět nás zajímá
 EGS – objevujeme Evropu a svět
 EGS – jsme Evropané

MKV – lidské vztahy

MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení

9. ročník:

OSV – SR – poznávání lidí

OSV – SR – komunikace

EGS – Evropa a svět nás zajímá

EGS – objevujeme Evropu a svět

MKV – lidské vztahy

MKV – multikulturalita

MDV – RČ – vnímání autora mediálních sdělení

MDV – PČ – fungování a vliv médií ve společnosti

5.2.3 Německý jazyk

Vyučovací předmět Německý jazyk jako další cizí jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v celkové časové dotaci 6 hodin: v 8. a 9. ročníku vždy 3 hodiny týdně. Třídy o vyšším počtu žáků jsou na výuku děleny na skupiny.

Žáci si osvojují všechny složky jazykové výuky (čtení, psaní, mluvení a poslech) na základní úrovni. Vedeme žáky k foneticky správnému čtení jednoduchých textů, k porozumění smyslu jednoduchého textu, k správnému písemnému projevu jednoduchých sdělení. Chceme, aby byli schopni zapojit se do jednoduché konverzace a poskytnout požadované informace. Seznamujeme žáky s realitami německy mluvících zemí. Vzdělávání v cizím jazyce vede žáka k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka směřuje více k používání jazyka jako komunikačního prostředku a jeho praktickému používání.

Výuka probíhá většinou ve třídách, příležitostně v počítačové učebně i mimo školu, např. v knihovně, v přírodě apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel klade důraz na práci s textem a vyhledávání informací
- učitel vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení
- učitel umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje tvořivost
- žák rozšiřuje svoji slovní zásobu
- žák se učí rozlišovat podstatné od méně důležitého

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby
- učitel do výuky zařazuje problémové situace z běžného života
- žák se učí pracovat s informacemi z různých zdrojů a vhodně je využívat

c) Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí pozitivní vztah k jazyku
- učitel pomáhá zvládnout pravidla mezilidské komunikace
- žák se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích
- žák se zapojuje se do rozhovoru

d) Kompetence sociální a personální

- učitel podporuje práci žáků ve skupinách
- učitel uplatňuje individuální přístup k žákům, podporuje jejich sociální rozvoj
- žák využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů
- žák řeší úkoly a zastává ve skupině různé role

e) Kompetence občanské

- učitel učí žáky poznávat kulturní tradice a zvyky v německy mluvících zemích
- žák se orientuje v kulturních tradicích a zvycích německy mluvících zemí
- učitel netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu a toleranci

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel zařazuje do výuky úkoly, při kterých žáci využívají práci se slovníky
- žák si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, udržuje vymezená pravidla

g) Kompetence digitální

- žák vyhledává požadované informace v jednotlivých autentických materiálech z různých zdrojů
- učitel vede žáky k vyhledávání a zpracování informací pomocí digitálních technologií
- učitel vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Průřezová témata integrovaná do předmětu

8. ročník: EGS – Evropa a svět nás zajímá
 EGS – objevujeme Evropu a svět

9. ročník: EGS – Evropa a svět nás zajímá
 EGS – objevujeme Evropu a svět

5.2.4 Matematika

Matematika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v celkové dotaci 16 hodin, vyučuje se 4 hodiny týdně v 6. až 9. ročníku. Navazuje na vyučovací předmět matematika na I. stupni.

Matematika je vyučovací předmět, který musí být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro využití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vyučování matematice směřuje k tomu, aby se žáci naučili provádět početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně, při řešení složitějších úloh užívat racionálně kapesní kalkulátor, řešit úlohy z praxe s užitím početních výkonů, včetně užití procentového počtu a jednoduchého úrokování, provádět odhady výsledků řešení a posuzovat jejich reálnost, provádět potřebné zaokrouhlení, číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy, užívat proměnou, chápat její význam, řešit rovnice a soustavy dvou rovnic a užívat je při řešení úloh, zapsat a graficky znázornit závislosti kvantitativních jevů v přírodě a ve společnosti, pracovat s některými konkrétními funkcemi při řešení úloh z praxe, řešit metrické geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců, povrchy a objemy těles, užívat základní vztahy mezi rovinnými obrazci (shodnost, podobnost), orientovat se v rovině a v prostoru, užívat soustavu souřadnic, chápat vztah mezi čísly a body jako základ počítačových znázornění a projektů, dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozovat logické závěry z daných předpokladů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika je na II. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů: *Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.*

Výuka je realizována v kmenové učebně, v učebně s interaktivní tabulí či v počítačové učebně. K výuce jsou používány učebnice, tabulky, pracovní listy, prezentace na PC, didaktické pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev
- žák rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit, vede žáky k ověřování výsledků

b) Kompetence k řešení problémů

- žák se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení problému
- učitel vede žáky k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- žák se učí provádět rozbor problému a plán řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup, vyhodnocovat správnost výsledků

- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, klade otevřené otázky
- učitel vede žáky k plánování úkolů, zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákům sebedůvěru

c) Kompetence komunikativní

- žák se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

d) Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- žák se učí pracovat v týmu
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

e) Kompetence občanské

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa
- žák se učí hodnotit svoji práci a práci ostatních
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

f) Kompetence pracovní

- žák je veden k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- žák se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

g) Kompetence digitální

- žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, účelně používá digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- žák vyhodnocuje a zpracovává data, prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií
- žák načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software
- žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině, účelně používá geometrický software k manipulaci s modely těles

- učitel vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Matematika realizována.

5.2.5 Informatika

Předmět **Informatika** je vyučován na druhém stupni v celkové dotaci 4 hodiny, vždy 1 hodinu týdně v 6. až 9. ročníku. Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výuka předmětu Informatika probíhá v počítačové učebně nebo v běžné učebně s připojením k internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- žák se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou
- žák využívá své poznámky při řešení praktických úkolů

b) Kompetence k řešení problémů

- žák je veden zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- žák se učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi se bude často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- učitel je konzultantem žáků, vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a vyřešení problému

c) Kompetence komunikativní

- žák se učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie, některé práce odevzdává prostřednictvím elektronické pošty
- učitel při komunikaci učí žáky dodržovat vžitá konvence a pravidla, formy vhodné pro danou technologii, náležitosti apod.

- žák je při komunikaci ohleduplný a taktní, učí se respektovat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

d) Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke kolegiální radě či pomoci
- žák pracuje při projektové činnosti v týmu, podílí se na rozdělení a plánování činností, dodržování časového harmonogramu
- žák se podílí na hodnocení své práce i práce ostatních

e) Kompetence občanské

- žák je seznamován s vazbami na legislativu a obecné morální zákony s tím, že je musí dodržovat
- žák je veden k citování použitého zdroje informací
- učitel při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

f) Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žák může využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- učitel vede žáky k ochraně svého hesla a osobních údajů
- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat

g) Kompetence digitální

- žák získává z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- žák navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- žák vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, situace modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat
- žák zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému, vyhledá chybu v modelu a opraví ji
- žák po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup, určí problém, který je daným algoritmem řešen
- učitel vede žáky k tomu, aby vytvořili přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a nesli za něj odpovědnost
- učitel vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi, poradí s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- žák nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- učitel popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému
- žák ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- učitel vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Informatika realizována.

5.2.6 Dějepis

Vyučovací předmět Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně v celkové dotaci 7 hodin. V 6. ročníku je vyučován 1 hodinu týdně, v 7. až 9. ročníku 2 hodiny týdně. Navazuje na předmět Vlastivěda ve 4. a 5. ročníku I. stupně ZŠ. Přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince na uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. Jedná především o dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není je uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionů a i dějin místních.

Výuka předmětu směřuje k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jejich kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí sounáležitosti k evropské kultuře, vytváření představy historického času, seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti. Slouží také k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost, utváření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství.

Vyučovací předmět Dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty: Zeměpisem – globus a mapa, společenské a hospodářské složky, prostředí, zeměpis světadílů; Výchovou k občanství – formy a typy států, občanská práva, rozdělení státní moci, Ústava, občanství, stát a hospodaření, mezinárodní organizace; Výtvarnou výchovou – umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti; Hudební výchovou – lidová hudba, hudební díla významných skladatelů; Českým jazykem – legendy, povídky, eposy, řecké báje a pověsti, staré pověsti české, české osvícenství a národní obrození, literatura 20. století.

Výuka probíhá v kmenové učebně, učebně s interaktivní tabulí a v počítačové učebně. Při výuce se používají kromě učebnic také atlasy a mapy, videa.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- učitel operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- žák si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

b) Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

- učitel učí žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhajovat je

c) Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák se účinně zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- učitel učí žáky rozumět různým typům textů a záznamů či obrazových materiálů
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

d) Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině a podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učitel učí žáky přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

e) Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- učitel učí žáka odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- učitel učí žáky pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivnímu zapojení do kulturního dění

f) Kompetence pracovní

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky, využívá svých znalostí v běžné praxi
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti, umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat

g) Kompetence digitální

- žák používá aktivně a účelně k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály a pořady
- žák pracuje s digitalizovanými historickými zdroji a prameny, s archiváliemi, s historickými ilustracemi a animacemi, s digitálními historickými mapami
- učitel vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- učitel seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- učitel klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník:	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
7. ročník:	EGS – jsme Evropané MKV – etnický původ
8. ročník:	VDO – občan, občanská společnost a stát VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
9. ročník:	EGS – jsme Evropané MDV – RČ – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.2.7 Výchova k občanství

Výchova k občanství je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v celkové dotaci 4 hodiny: vždy 1 vyučovací hodina týdně v 6. až 9. ročníku. Navazuje na základy dovedností, vědomostí a postojů, které žáci získali v prvouce, vlastivědě a přírodovědě v 1. – 5. ročníku ZŠ.

Výchova k občanství je vyučovací předmět, jehož cíle a zaměření vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV Člověk a společnost. Zaměřuje se na vytváření kvalit, jež souvisí s orientací žáků v sociální realitě a jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Přípravuje žáky na řešení některých problémů souvisejících se zakládáním a vedením jejich vlastní domácnosti, rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivce do občanského života. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků. Usiluje o vytvoření a upevnění jejich občanské odpovědnosti a motivuje je k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti a oceňování hodnot týkajících se státu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním okruhem, podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Předmět Výchova k občanství rozvíjí orientaci v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života. Učí žáka poznání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních. Přípravuje žáka na výkon jeho povolání, přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u žáků vědomí odpovědnosti za vlastní život, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce. Otevírá cestu k sebepoznávání a přijímání pozitivních životních hodnot.

Výuka Výchovy k občanství probíhá převážně v kmenové učebně, v učebně s interaktivní tabulí a počítačové učebně. Žáci pracují s učebnicemi, pracovními listy, dotazníky, videozáznamy, přehledy a různými didaktickými pomůckami.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák chápe probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu
- žák vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- učitel seznamuje žáky se s obecně používanými znaky, termíny a symboly a dává je do vzájemných souvislostí

b) Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá nejružnější společenské problémy v jejich vývoji
- žák při řešení problémů objevuje paralely s historií
- učitel učí žáky, aby svá řešení posuzovali z nejružnějších společenských aspektů

c) Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- učitel učí žáky chápat potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- žák si osvojí postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučí se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- žák využívá získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

d) Kompetence sociální a personální

- učitel učí žáky chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- žák uvědoměle přijímá, získává role v různých skupinách
- učitel žáky seznámí s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- žák se naučí diskutovat

e) Kompetence občanské

- učitel učí žáky přijímat základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- žák pozná naše kulturní tradice a historické dědictví, cítí potřebu je chránit
- učitel učí žáky respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- žáci nacházejí nenásilné cesty k řešení konfliktů

f) Kompetence pracovní

- učitel učí žáky nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- učitel učí žáky se orientovat v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- žák chápe cíl a riziko podnikání, rozvíjí své myšlení a nalézá nová řešení

g) Kompetence digitální

- žák v digitálním prostředí přiměřeně uplatňuje svá práva a dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují
- žák rozpozná protiprávní jednání v digitálním prostředí
- žák se zapojuje do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
- žák posoudí vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti
- žák přistupuje zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy
- učitel vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- učitel vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- učitel podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník:
- OSV – SR – mezilidské vztahy
 - OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika

VDO – občanská společnost a škola
VDO – formy participace občanů v politickém životě
EGS – jsme Evropané
ENV – vztah člověka k prostředí
MDV – práce v realizačním týmu

7. ročník: OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
OSV – SR – poznávání lidí
OSV – SR – mezilidské vztahy
OSV – SR – komunikace
OSV – OR – kooperace a kompetice
VDO – občanská společnost a škola
VDO – občan, občanská společnost a stát
VDO – formy participace občanů v politickém životě
MKV – kulturní difference
MKV – lidské vztahy
MKV – etnický původ
MKV – multikulturalita
MKV – princip sociálního smíru a solidarity
ENV – vztah člověka k prostředí
MDV – RČ – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MDV – RČ – fungování a vliv médií ve společnosti

8. ročník: OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
OSV – SR – poznávání lidí
OSV – SR – mezilidské vztahy
OSV – SR – komunikace
OSV – OR – kooperace a kompetice
OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika
VDO – občan, občanská společnost a stát
VDO – formy participace občanů v politickém životě
VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MDV – RČ – fungování a vliv médií ve společnosti

9. ročník: OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
EGS – jsme Evropané
MKV – princip solidarity a sociálního smíru
ENV – vztah člověka k prostředí
MDV – RČ – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MDV – RČ – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.2.8 Fyzika

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně s časovou dotací 8 hodin, vyučuje se vždy 2 hodiny týdně v 6. až 9. ročníku. Vyučovací předmět fyzika je jedním z předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, ve které dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti jako je např. rozvíjení dovedností soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě přírodních jevů, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry.

Výuka se orientuje zejména na osvojení prvků základních metod práce, kterých fyzika používá při poznávání fyzikálních procesů, a na získávání dovedností využívat osvojených poznatků při řešení fyzikálních problémů a úloh. Žáci musí mít co nejvíce příležitostí k rozvíjení svého logického myšlení a uvažování. Učí se získané či předložené informace ohodnotit a ověřovat. Žáci si osvojují základní pravidla bezpečnosti práce, která potřebují při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů. Předmět svým charakterem a obsahem velmi často přesahuje do dalších oborů vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vyučovací předmět fyzika je vyučován v odborné učebně fyziky s připojením k internetu, výjimečně v kmenové třídě. K výuce jsou používány učebnice, pracovní listy, prezentace na PC, didaktické a laboratorní pomůcky, počítače a další audiovizuální technika.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- učitel vede žáky k používání odborné terminologie
- učitel vede žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- žák nalézá souvislosti mezi získanými daty
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit, vede žáky k odhadům a ověřování výsledků

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
- vytvářením praktických problémových úloh a situací rozvíjí učitel u žáků schopnost objevovat a formulovat problém a učí je hledat různé varianty řešení
- žák nalézá problém, zvolí správný postup řešení a vyhodnotí získaná data

c) Kompetence komunikativní

- žák ve skupinách komunikuje se spolužáky, respektuje názory druhých, přijímá různé role, diskutuje a argumentuje
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

d) Kompetence sociální a personální

- žák využívá skupinového vyučování ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci, k vzájemnému respektu a toleranci
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel volí takové formy práce, které umožňují vzájemnou inspiraci
- učitel vede žáky k vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce

e) Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- žák je podněcován k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- žák se učí hodnotit svoji práci a práci ostatních
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- žák si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržuje vymezená pravidla
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, tabulek, grafů a jiných forem záznamů

g) Kompetence digitální

- žák používá efektivně při experimentech digitální měřidla a měřící přístroje
- žák používá efektivně k záznamu naměřených dat a jejich zpracování výpočetní techniku
- žák využívá videozáznamy vlastních pokusů
- žák zkoumá fyzikální jevy pomocí počítačových simulací
- žák vyhledává v otevřených zdrojích data k řešení zadaného problému, třídí je a kriticky vyhodnocuje
- žák sestavuje počítačové prezentace výsledků svých řešení a hledá ve výsledcích vzájemné souvislosti fyzikálních jevů
- žák vyhledává v otevřených zdrojích data dokumentující aplikace fyzikálních jevů v jiných oblastech vědy a v technice
- žák při řešení problémů a při práci v týmu využívá ke komunikaci efektivně digitální zařízení
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- učitel podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- učitel vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k podpisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učitel učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník: —

7. ročník: —

8. ročník: —

9. ročník: ENV – ekosystémy
ENV – základní podmínky života
ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
ENV – vztah člověka k prostředí

5.2.9 Chemie

Vyučovací předmět Chemie je povinným předmětem na II. stupni ZŠ, vyučuje se v 2 hodinové týdenní časové dotaci v 8. ročníku a v 1 hodinové dotaci v 9. ročníku, celkem 3 hodiny. Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Učí se zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací či praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Vyučovací předmět Chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů. Učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy a poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Výuka probíhá v odborné učebně chemie. Frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, prací ve skupinách, s demonstračními pokusy. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou. K výuce jsou používány učebnice, pracovní listy, prezentace na PC, didaktické a laboratorní pomůcky, počítače a další audiovizuální technika.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák experimentální činností posiluje pozitivní vztah k chemii
- žák poznatky o vlastnostech látek a směsí získává systematickým pozorováním s cílem rozlišovat podstatné od méně důležitého
- učitel vede žáky k osvojení chemických pojmů, symbolů, značek a vzorců pro práci s texty i pro běžný život
- učitel uplatňuje k žákům individuální přístup, vede je k systematickému vedení záznamů a poznatků

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel do výuky zařazuje problémové úlohy z praktického života, které souvisí s učivem chemie
- žák objevuje a chápe vzájemné vztahy a společné vlastnosti některých chemických látek
- učitel učí žáky správnému postupu při provádění pokusů a měření
- učitel učí žáky pracovat s informacemi z různých zdrojů včetně internetu, vyhledávat v tabulkách potřebné hodnoty pro výpočty v chemii

- učitel vede žáky k tomu, aby uměli některým problémům předcházet
- žák si rozvíjí logické myšlení formulováním závěrů

c) Kompetence komunikativní

- žák slušným způsobem komunikuje se spolužáky, respektuje názory druhých, přijímá různé role, diskutuje a argumentuje
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- učitel vede žáky k uplatňování chemických symbolů a značek, k užívání odborného názvosloví

d) Kompetence sociální a personální

- žák využívá skupinového vyučování ke spolupráci při řešení problémů, pomáhá ostatním
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci, k vzájemnému respektu a toleranci
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel volí takové formy práce, které umožňují vzájemnou inspiraci
- učitel vede žáky k vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- učitel umožňuje žákům zastávat různé role v týmu a zhodnotit práci týmu
- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel pro bezpečnou práci v chemické pracovně

e) Kompetence občanské

- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel klade důraz na dodržování pravidel pro bezpečnou práci s chemickými látkami
- učitel vede žáky k tolerantnímu a ohleduplnému vztahu k lidem a zodpovědnému chování v krizových situacích
- žák klade důraz na ekologické myšlení, chápe význam třídění odpadu

f) Kompetence pracovní

- žák si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržuje vymezená pravidla
- učitel vede žáky k plnění svých povinností a dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví svého i druhých a ochrany životního prostředí
- žák správně užívá laboratorní sklo a dalších pomůcek při provádění chemických pokusů
- žák se seznamuje s výrobami, které souvisí s chemií
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek

g) Kompetence digitální

- žák na základě osvojených poznatků z chemie kriticky hodnotí informace šířené v přímé nebo mediální komunikaci
- žák aktivně využívá digitální technologie za cílem získávání, uchování, vyhodnocování a sdílení dat při zkoumání vlastních látek, chemických procesů a jevů

- učitel vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- učitel vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- učitel při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- učitel seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vede je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Průřezová témata integrovaná do předmětu

8. ročník: ENV – základní podmínky života
 ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
 ENV – vztah člověka k prostředí
9. ročník: ENV – ekosystémy
 ENV – základní podmínky života
 ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
 ENV – vztah člověka k prostředí

5.2.10 Přírodopis

Vyučovací předmět Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučuje se na II. stupni v celkové dotaci 6 hodin: v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah je rozdělen do osmi tematických okruhů: *Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka, Neživá příroda, Základy ekologie a Praktické poznávání přírody*. Výuka předmětu přírodopisu vede žáky k získání základních poznatků o vzniku a vývoji Země a života, o stavbě těla a způsobu života vybraných organismů, o nerostech a horninách, o podmíněném přizpůsobování se organismů vnějším podmínkám a o jejich vzájemných vztazích. Snahou je poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Důraz je kladen na osvojení si poznatků, dovedností a metod pozorování živé i neživé přírody, jejich využití v dalším studiu či praktickém denním životě. Cílem předmětu je vést žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi. Žáci nabývají dovednosti pozorovat lupou i mikroskopem, využívat dostupné literatury a ze získaných poznatků vyvozovat závěry.

Výuka směřuje k utváření a rozvíjení vědomí odpovědnosti za kvalitu životního prostředí, vytváření návyků a postojů vedoucích k ochraně životního prostředí. Umožňuje získat, udržet a prohloubit základní návyky důležité pro ochranu vlastního fyzického i duševního zdraví i zdraví ostatních. Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací. Důležité je propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků.

Výuka probíhá většinou ve třídách, příležitostně v počítačové učebně i v jiných zařízeních mimo školu, např. v planetáriu, knihovně, muzeu, přírodě, botanické zahradě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- a) Kompetence k učení
 - učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
 - žák používá odbornou terminologii
 - učitel vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
 - žák nalézá souvislosti mezi přírodními jevy a procesy
- b) Kompetence k řešení problémů
 - učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů řešení problému
 - učitel zařazuje různé metody a formy práce
 - žák navrhuje řešení, dochází k závěrům a vyhodnocuje získaná fakta
- c) Kompetence komunikativní
 - učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit svou činnost a výsledky své práce
- žák pracuje ve skupinách, komunikuje ostatními spolužáky, respektuje názory druhých, diskutuje výsledky své práce, reaguje na hodnocení ostatních, argumentuje, přijímá kritiku

d) Kompetence sociální a personální

- žák při skupinovém vyučování spolupracuje na řešení problémů, je vstřícný a tolerantní
- žák při skupinové práci přijímá různé role, podřizuje své cíle cílům skupinovým
- k učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, k pocitu zodpovědnosti

e) Kompetence občanské

- žák dodržuje pravidla slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

f) Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh činností

g) Kompetence digitální

- žák využívá digitální technologie při zkoumání živé a neživé přírody
- žák používá osvojené poznatky ke kritickému hodnocení informací o přírodě a vlivu člověka na životní prostředí
- učitel motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- učitel dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník:	OSV – SR – kooperace a kompetice OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
7. ročník:	OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV – základní podmínky života ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
8. ročník:	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
9. ročník:	OSV – SR – kooperace a kompetice ENV – základní podmínky života ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV – vztah člověka k prostředí

5.2.11 Zeměpis

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v celkové dotaci 6 hodin: je vyučován v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, ale doplňuje v určitých činnostech výuku i v dalších vzdělávacích oblastech, protože má přírodovědný i společenskovední charakter. Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka předmětu Zeměpis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody, získávání poznatků o světadílech, oceánech, státech a současných problémech světa, získávání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, perspektivě jejího dalšího vývoje a možnostech její prosperity, samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, vytvoření představy o jedinečnosti některých geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře, ale také k vytvoření představy o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech a vzájemných podmíněnostech a souvislostech, k získání všeobecného přehledu a myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, je doplňována prací v počítačové učebně nebo v nejbližším okolí školy. K výuce jsou používány atlasy, mapy, učebnice, knihy, časopisy a audiovizuální technika. Žáci vytvářejí pomocí internetu, knih a časopisů referáty či seminární práce. K preferovaným organizačním formám výuky patří praktická cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- a) Kompetence k učení
 - žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
 - učitelé učí žáky získané poznatky kriticky posuzovat, porovnávat a formulovat závěry
 - žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- b) Kompetence k řešení problémů
 - žák je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
 - učitel učí žáky myslet kriticky a hájit svá rozhodnutí
- c) Kompetence komunikativní
 - žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
 - žák se vyjadřuje souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
 - učitel učí žáky naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat
 - žák komunikuje zdvořile, diskutuje a vhodně argumentuje

d) Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňuje dobré mezilidské vztahy
- učitel učí žáky, jak požádat o pomoc, učí žáku vzájemnému naslouchání

e) Kompetence občanské

- žák respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace
- učitel učí žáky chápat a respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, jednat v zájmu trvale udržitelného rozvoje

f) Kompetence pracovní

- žák je seznámen s pravidly bezpečného chování v terénu
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh činností
- učitel vede žáky k efektivní práci

g) Kompetence digitální

- žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů, využívá vybrané geoinformační technologie v geografii i v běžném životě
- žák používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii a využívá výhod digitálních map a mapových portálů
- žák ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, využívá globální polohové systémy, vybrané produkty a aplikace satelitního a leteckého snímkování Země
- učitel motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- učitel dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií
- učitel vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník: MKV – kulturní difference
MKV – etnický původ
ENV – ekosystémy
ENV – základní podmínky života
ENV – vztah člověka k prostředí

7. ročník: MKV – kulturní difference
MKV – multikulturalita
ENV – ekosystémy
ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
ENV – vztah člověka k prostředí

8. ročník:
- EGS – Evropa a svět nás zajímá
 - EGS – objevujeme Evropu a svět
 - EGS – jsme Evropané
 - MKV – kulturní difference
 - MKV – lidské vztahy
 - MKV – multikulturalita
 - ENV – ekosystémy
 - ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - ENV – vztah člověka k prostředí
9. ročník:
- MKV – multikulturalita
 - MKV – princip sociálního smíru a solidarity
 - ENV – ekosystémy
 - ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - ENV – vztah člověka k prostředí

5.2.12 Hudební výchova

Výuka předmětu Hudební výchova je realizována v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura v celkové dotaci 4 hodiny, vždy 1 vyučovací hodinu týdně v 6. až 9. ročníku.

Obsahem předmětu Hudební výchova jsou vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti a poslechové činnosti. Předmět rozvíjí u žáků zejména porozumění hudbě a jejímu aktivnímu vnímání. Je rozvíjena celková osobnost žáka vzájemným propojením všech činností v rámci hudební výchovy. Při *vokální činnosti* je důraz kladen na práci s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu. *Instrumentální činnosti* rozvíjejí hudební reprodukci a produkci formou hry na hudební nástroje např. z Orffova instrumentáře. V rámci *hudebně pohybové činnosti* žáci tancem a pohybem ztvárňují hudbu a reagují na ni. Při *poslechové činnosti* se žáci seznamují s hudebními formami a žánry, analyzují hudební díla. Žákům je dán prostor k vyjadřování hudebních i nehudebních myšlenek a improvizací prostřednictvím nástroje a pohybů těla v rytmu znějící hudby.

Hudební výchova rozvíjí především individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách a porozumění hudbě a hudebnímu prostředí. Vzájemným propojením činností pěveckých, sluchových, rytmických, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových je rozvíjena celková osobnost žáka. Hudební výchova je předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci učí rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. V hudební výchově usilujeme o to, aby žák chápal hudbu jako součást umění a rozvíjel své estetické cítění.

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, dle možnosti i mimo školu na koncertech, v divadle, v kině. Při výuce jsou používány Orffovy nástroje, klavír a další hudební nástroje, didaktické pomůcky a audiovizuální technika.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, motivuje žáky k seberozvoji

b) Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

c) Kompetence komunikativní

- žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

- žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

d) Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

e) Kompetence občanské

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- žák je tolerantní k odlišnostem a zvláštnostem ostatních, ve skupině přijímá různé role

f) Kompetence pracovní

- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje pokrok všech žáků, motivuje žáky ke zlepšování jejich výkonů
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

g) Kompetence digitální

- žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií
- žák reprodukuje různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody za pomoci dostupného hudebního softwaru provádí hudební improvizace
- žák vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí
- učitel umožňuje žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy
- učitel dává příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií
- učitel využívá digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem a autorem
- učitel vede žáky k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník:	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
	OSV – OR – kreativita
	MKV – kulturní diference

7. ročník: OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
OSV – OR – kreativita
OSV – SR – kooperace a kompetice
EGS – jsme Evropané
MKV – kulturní difference
8. ročník: OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
OSV – OR – kreativita
OSV – SR – kooperace a kompetice
9. ročník: OSV – OR – kreativita
OSV – SR – kooperace a kompetice
EGS – jsme Evropané
MKV – kulturní difference

5.2.13 Výtvarná výchova

Předmět Výtvarná výchova je na II. stupni ZŠ vyučován s celkovou časovou dotací 5 hodin: 2 hodiny v 6. ročníku, 1 hodinu v 7. až 9. ročníku. Vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa – poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Prostřednictvím vlastní tvorby se žáci učí rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, učí se chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života, snaží se chápat výtvarné umění v dějinných souvislostech. Předmět Výtvarná výchova kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty.

Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, zkušenosti a návyky, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Na II stupni základního vzdělávání je kladen důraz na historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Výuka je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Žáci jsou vychováni k určité volnosti v tvarovém, barevném a kompozičním vyjádření.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výtvarná výchova je na 2. stupni rozdělen do tří tematických okruhů: *Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity, Ověřování komunikačních účinků*. Výuka výtvarné výchovy využívá v hojné míře hru, experiment a je zaměřena na osvojování kombinování výtvarných technik, ve vyšších ročnících jsou voleny náročnější úkoly i techniky např. fotografie, instalace, animace, počítačová grafika. Konkrétní činnosti volí učitel podle svého uvážení v souladu se školním vzdělávacím programem s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výuka probíhá v učebně výtvarné výchovy nebo v kmenových třídách. Ve výuce jsou využívány nejrůznější informační a komunikační technologie jako je počítač, internet, video, interaktivní tabule, které mimo jiné umožňují žákům získávat poznatky o výtvarných technikách a dějinách umění.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák tvoří na základě svých schopností a zaměření
- žák užívá správné terminologie a symboliku
- učitel učí žáky pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- žák je schopen získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě
- žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje výtvarné činnosti
- učitel učí žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- učitel učí žáky rozvíjet svůj tvůrčí potenciál, kultivovat své projevy a potřeby k utváření hierarchie hodnot
- žák pracuje ve vstřícné a podnětné atmosféře pro tvorbu
- žák chápe umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech

b) Kompetence k řešení problémů

- žák dokáže naslouchat svým spolužákům
- učitel seznamuje žáky s různými výtvarnými technikami a používáním vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- žák se snaží o originální způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování
- učitel učí žáky s nadhledem řešit různé problémové situace

c) Kompetence komunikativní

- žák respektuje odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření samostatně vytvořených i přejatých v rámci skupin, v nichž se pohybuje, a následně je porovnává s vlastní interpretací
- žák komunikuje se spolužáky i v rámci skupin, v nichž se pohybuje
- učitel učí žáky naslouchat druhým a vnímat jejich výtvarné projevy
- učitel učí žáky k tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

d) Kompetence sociální a personální

- žák kriticky posuzuje žánry a styly výtvarných děl
- učitel učí žáky mít pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury
- žák bere ohled na své spolužáky, je tolerantní a vstřícný
- učitel učí žáky tvořivě přistupovat ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- žák si uvědomuje sám sebe jako svobodného jedince
- učitel učí žáky pomáhat ostatním, učit se od ostatních, vyměňovat si zkušenosti

e) Kompetence občanské

- žák se podílí na hodnocení činností nebo jejich výsledků
- žák kriticky přemýšlí nad obsahy výtvarných děl
- učitel učí žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézat a vyjadřovat osobní prožitky k jevům a vztahům ve společnosti

f) Kompetence pracovní

- žák má pozitivní vztah k práci
- žák používá obecně známé termíny, znaky, symboly
- učitel seznámí žáky s různými výtvarnými profesemi
- žák se adaptuje na nové pracovní podmínky
- učitel učí žáky ve výtvarném projevu využívat různé vhodné materiály, nástroje a techniky

g) Kompetence digitální

- žák zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi
- žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí

- učitel motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- učitel poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorských právům

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník:	OSV – OR – kreativita OSV – SR – komunikace
7. ročník:	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – OR – kreativita OSV – SR – komunikace EGS – jsme Evropané MKV – kulturní difference MKV – lidské vztahy MKV – multikulturalita
8. ročník:	OSV – OR – kreativita OSV – SR – komunikace MKV – multikulturalita
9. ročník:	OSV – OR – kreativita OSV – SR – mezilidské vztahy OSV – SR – komunikace MKV – lidské vztahy

5.2.14 Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících II. stupně s celkovou časovou dotací 5 hodin; vyučuje se 1 hodinu týdně v 6. až 8. ročníku a 2 hodiny týdně v 9. ročníku. Hlavním úkolem tělesné výchovy vytvoření kladného vztahu žáků ke zdravotně orientované zdatnosti, k aktivnímu pohybu jako významnému činiteli působícímu na rozvoj člověka. Vede žáky k poznávání vlastních pohybových možností a předností i zdravotních a pohybových omezení, rozumět jim a respektovat je u sebe i jiných, k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě, k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální rovnováhy.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování s ohledem na růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu tělesná výchova je rozdělen do tří tematických okruhů. Okruh *Činnosti ovlivňující zdraví* navazuje na stejnojmenný tematický okruh na I. stupni. Žáci si uvědomují význam pohybu pro zdraví, usilují o zlepšení své tělesné zdatnosti, učí se samostatně se připravit na pohybovou činnost. Uvědomují si nebezpečnost drog a jiných škodlivých látek a učí se je zásadně odmítat jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. Uplatňují vhodné a bezpečné chování i méně známém prostředí, předvídají možná nebezpečí úrazu a přizpůsobují jim svou činnost.

V tematickém okruhu *Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností* žáci zvládají v souladu s individuálními předpoklady pohybové dovednosti v různých sportovních odvětvích. Učí se posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, najít nedostatky a zjistit jejich příčinu.

V dalším tematickém okruhu *Činnosti podporující pohybové učení* si žáci osvojují sportovní názvosloví, učí se spolupracovat v družstvu, dodržovat taktiku, soupeřit čestně, naplňovat základní olympijské myšlenky. Zvládají různé role – hráče, rozhodčího, organizátora. Učí se evidovat a vyhodnotit naměřená data.

Do vyučovacích hodin jsou ve všech ročnících zařazovány prvky *zdravotní tělesné výchovy*. Žáci jsou vedeni k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností, jsou jim předkládány konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení: speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, kompenzační cvičení na vyrovnávání jednostranné zátěže a jejich zařazování do denního režimu.

Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, v parku, ve městě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák si osvojuje základní tělocvičné názvosloví
- učitel učí žáky cvičit podle jednoduchého popisu cvičení
- učitel učí žáky využívat sebehodnocení, hodnocení druhých, změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími nebo s výkony jiných
- žák se orientuje v informačních zdrojích o aktivitách
- učitel k žákům uplatňuje individuálnímu přístup, motivuje je k zlepšování tělesné zdatnosti
- žák má možnost zažít úspěch, který ho motivuje ke zlepšování výkonů
- žák se účastní různých soutěží

b) Kompetence k řešení problémů

- žák se zúčastní různých soutěží
- učitel učí žáky, jak se orientovat ve startovací listině, přesně vědět, jak závody probíhají
- učitel učí žáky s nadhledem řešit různé problémové situace
- žák hledá vhodné způsoby řešení problémů

c) Kompetence komunikativní

- žák obhájí a argumentuje vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchá názorům jiných, je schopen ocenit přínos druhých
- učitel učí žáky spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- žák reaguje na základní povely a pokyny a sám je i vydává
- učitel organizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

d) Kompetence sociální a personální

- žák je schopen týmové práce, pomáhá ostatním
- žák podřizuje své osobní cíle cílům skupinovým
- učitel učí žáky, jak jednat v duchu fair play
- žák zvládá úspěch i neúspěch
- učitel učí žáky tvořivě přistupovat ke světu, vede je k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- žák si uvědomuje sám sebe jako svobodného jedince
- učitel učí žáky pomáhat ostatním, učit se od ostatních, vyměňovat si zkušenosti

e) Kompetence občanské

- žák se podílí na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, zažívá pozitivní hodnocení
- učitel vede žáky k sebeúctě, k úctě k druhým lidem a toleranci ke spolužákům
- žák se aktivně podílí na ochraně svého zdraví
- učitel je vždy v případě potřeby připraven podat žákovi pomocnou ruku
- žák sportuje v přátelské, otevřené a uvolněné atmosféře
- žák cítí, že je respektována jeho osobnost a jeho práva
- žák je v případě úrazu připraven poskytnout první pomoc a přivolat pomoc lékaře

f) Kompetence pracovní

- žák uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách
- učitel používá jednotlivá tělocvičná nářadí a náčiní využívá správným a bezpečným způsobem
- žák dodržuje tělocvičné nářadí a náčiní podle pokynů učitele

g) Kompetence digitální

- žák sleduje dlouhodobě s využitím digitálních technologií svůj pohybový režim a úroveň tělesné zdatnosti a snaží se o jejich cílené ovlivnění
- žák posoudí i s pomocí digitálního záznamu provedení pohybové činnosti u sebe i jiných
- žák sleduje určené prvky pohybových činností a s pomocí digitálních technologií je eviduje, ukládá, prezentuje

- žák zpracuje, ukládá a prezentuje různé informace a naměřená data v digitální formě
- učitel seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků v digitálním i fyzickém prostředí
- učitel motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- učitel motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- učitel klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují rizika spojená s používáním digitálních technologií

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník:	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
7. ročník:	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání OSV – SR – mezilidské vztahy OSV – SR – komunikace MDV – PČ– práce v realizačním týmu
8. ročník:	OSV – OR – psychohygiena ENV – vztah člověka k prostředí
9. ročník:	OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MDV – PČ– práce v realizačním týmu

5.2.15 Atletika

Předmět Atletika je samostatný předmět v rámci vzdělávacího oboru Člověk a zdraví, je zařazen do všech ročníků II. stupně ZŠ v celkové dotaci 8 hodin: vyučuje se 2 hodiny v 6. až 9. ročníku. Žáci druhého stupně si mohou zvolit mezi hodinami plavání a atletiky vždy a pouze na začátku příslušného školního roku.

Vzdělávací předmět Atletika navazuje na základní sportovní přípravu žáků na prvním stupni, opakuje a rozšiřuje cvičení zaměřená na rozvoj všestranných pohybových dovedností a schopností. Patří sem zejména *chůze a běh* – změna rychlosti, směru, reakce na signál, přebíhání překážek, *poskoky a skoky* – na místě, vpřed, vzad, stranou, snožmo, skoky přes švihadlo, výskoky, *plazení a lezení* – ve vzporu klečmo, vylézání a slézání po žebřinách, *převaly* z polohy leh sed skrčmo, a *manipulace s míčem* – podávání, hod obouruč, jednoruč, chytání, přihrávky. Výuka atletiky na II. stupni rozvíjí a prohlubuje dovednosti a schopnosti žáků získané na I. stupni. Žáci se učí správně házet, běhat a skákat. Zaměřují se na zvládnutí běžecké abecedy, zdokonalují techniku běhu, zvládají cvičení zaměřená na techniku hodů a skoků, zúčastňují se atletických závodů.

Jedním ze zásadních východisek sportovní přípravy žáků je herní princip. Hry umožňují žákům spontánní rozhodování na základě emocionálních prožitků. Podstatou her je seznámení se s okolním světem, učení se mnoha činností. I v této oblasti navazují činnosti na II. stupni na předchozí výuku. Žáci zlepšují své výkony a týmovou spolupráci, prohlubují a rozvíjí svou tělesnou zdatnost.

Výuka Atletiky probíhá v tělocvičně, sportovní hale, na hřišti, v přírodě, v parku, ve městě. K výuce mají žáci k dispozici atletický stadion. Cílem je vyzkoušet si základní atletické disciplíny, možnost zapojení do rozmanitých cvičení v rámci žákovského kolektivu, pochopení různých technik a požadavků na koordinaci pohybů, spolupráce ve smíšených týmech hochů a děvčat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák si osvojuje základní tělocvičné názvosloví
- učitel učí žáky cvičit podle jednoduchého popisu cvičení
- učitel učí žáky využívat sebehodnocení, hodnocení druhých
- žák se učí změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími nebo s výkony jiných
- žák se orientuje v informačních zdrojích o sportovních aktivitách
- učitel k žákům uplatňuje individuální přístup
- učitel motivuje žáky k zlepšování tělesné zdatnosti
- žák má možnost zažít úspěch, který ho motivuje ke zlepšování výkonů
- žák se účastní různých soutěží

b) Kompetence k řešení problémů

- žák se účastní různých soutěží a závodů
- učitel učí žáky, jak se orientovat ve startovací listině, přesně vědět, jak závody probíhají
- učitel učí žáky s nadhledem řešit různé problémové situace
- žák hledá vhodné způsoby řešení problémů

c) Kompetence komunikativní

- žák argumentuje a obhájí vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchá názorům jiných, je schopen ocenit přínos druhých
- učitel učí žáky spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- žák reaguje na základní povely a pokyny a sám je i vydává
- učitel učí žáky organizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

d) Kompetence sociální a personální

- žák je schopen týmové práce, pomáhá ostatním
- žák podřizuje své osobní cíle cílům skupinovým
- učitel učí žáky, jak jednat v duchu fair play
- žák zvládá úspěch i neúspěch
- učitel učí žáky tvořivě přistupovat ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- žák si uvědomuje sám sebe jako svobodného jedince
- učitel učí žáky pomáhat ostatním, učit se od ostatních, vyměňovat si zkušenosti

e) Kompetence občanské

- žák se podílí na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, zažívá pozitivní hodnocení
- učitel vede žáky k sebeúctě, k úctě k druhým lidem a toleranci ke spolužákům
- žák se aktivně podílí na ochraně svého zdraví
- učitel je vždy v případě potřeby připraven podat žákovi pomocnou ruku
- žák sportuje v přátelské, otevřené a uvolněné atmosféře
- žák cítí, že je respektována jeho osobnost a jeho práva
- žák netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- žák je v případě úrazu připraven poskytnout první pomoc a přivolat pomoc lékaře

f) Kompetence pracovní

- žák uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách
- učitel používá jednotlivá tělocvičná nářadí a náčiní využívá správným a bezpečným způsobem
- žák dodržuje tělocvičné nářadí a náčiní podle pokynů učitele

g) Kompetence digitální

- žák sleduje dlouhodobě s využitím digitálních technologií svůj pohybový režim a úroveň tělesné zdatnosti a snaží se o jejich cílené ovlivnění
- žák posoudí i s pomocí digitálního záznamu provedení pohybové činnosti u sebe i jiných
- žák sleduje určené prvky pohybových činností a s pomocí digitálních technologií je eviduje, ukládá, prezentuje
- žák zpracovává, ukládá a prezentuje různé informace a naměřená data v digitální formě
- učitel seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků v digitálním i fyzickém prostředí

- učitel motivuje žáky k aktivnímu rozvoji pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- učitel motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Atletika realizována.

5.2.16 Plavání

Předmět Plavání je samostatný předmět v rámci vzdělávacího oboru Člověk a zdraví, je zařazen do všech ročníků II. stupně ZŠ v celkové dotaci 8 hodin: vyučuje se 2 hodiny v 6. až 9. ročníku. Žáci druhého stupně si mohou zvolit mezi hodinami plavání a atletiky vždy a pouze na začátku příslušného školního roku.

Výuka navazuje na osvojené dovednosti z prvního stupně. Dochází rozvoji plaveckých stylů kraul, znak a prsa. Žáci se na II. stupni základní školy seznámí s plaveckým stylem motýlek a začínají s jeho rozvojem. Plavecký výcvik je zaměřen na rozvoj rychlostních schopností – krátké tratě, více opakování, vytrvalostních schopností – delší tratě bez odpočinku, koordinačních schopností – pohyb a orientace ve vodním prostředí, startovní skoky, modifikované plavání. Součástí výuky předmětu Plavání je rozvoj individuality i spolupráce žáků.

Cílem výuky plavání je zvládnutí tří základních plaveckých stylů a provedení plynulé koordinace všech končetin. Žáci by měli získat dovednost podplavat překážku a vylovit předmět z hloubky, dodržet základní prvky startovního skoku z plaveckých bloků, předvést rychlostní plavání na čas, vytrvalostní plavání odpovídající osvojeným dovednostem a polohový závod s modifikovaným stylem motýlek. Součástí výuky je zařazování štafetových závodů, her a soutěží ve vodním prostředí.

Výuka Plavání probíhá v bazénu Plavecké haly Krupka.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky k osvojování si základního názvosloví
- učitel vede žáky k sebehodnocení, hodnocení druhých
- učitel učí žáky změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími nebo výkony jiných
- žák se učí orientovat v informačních zdrojích o aktivitách
- učitel individuálním přístupem k žákům má snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje a rozvíjí týmovou spolupráci žáků při řešení problémů
- učitel posiluje u žáků sebedůvěru, aby se žák nenechal odradit nezdarem, ale hledal další řešení problému
- učitel individuálním přístupem k žákům má snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch
- žák se snaží řešit problémy samostatně, poradí se s ostatními, nenechá se odradit neúspěchem

c) Kompetence komunikativní

- žák je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učitel učí žáky argumentovat, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných, oceňovat přínos druhých
- žák se učí reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává
- žák si organizuje jednoduché soutěže, činnosti a jejich varianty

d) Kompetence sociální a personální

- učitel má snahu žáky naučit základům kooperace a soutěžení v duchu fair play
- učitel během vyučování často využívá týmovou práci žáků a vzájemnou pomoc při pohybových aktivitách
- žák je veden k jednání v duchu fair play
- žák se učí zvládat úspěch i neúspěch

e) Kompetence občanské

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- žák je veden k sebeúctě, k úctě druhým lidem a k toleranci
- žák netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- žák je veden ke kritickému myšlení
- učitel vede žáky k aktivní ochraně zdraví
- učitel je vždy připraven žákům pomoci, pozitivně je motivuje ke zlepšování výkonu
- učitel respektuje osobnost žáka a jeho práva, buduje přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách
- žák se učí používat jednotlivá tělocvičná nářadí a náčiní správným a bezpečným způsobem
- žák uplatňuje zásady bezpečného chování v bazénu a areálu plavecké haly

g) Kompetence digitální

- žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií
- žák si změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií
- žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště
- učitel seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků o významu zdraví v digitálním i fyzickém prostředí
- učitel motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji
- učitel klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Plavání realizována.

5.2.17 Výchova ke zdraví

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje na II. stupni ZŠ v celkové dotaci 4 hodiny, vždy 1 vyučovací hodina týdně v 6. až 9. ročníku. Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací předmět Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek, sociální, psychické a fyzické, a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví přispívá k tomu, aby žáci o hodnotě a významu zdraví přemýšleli v širších souvislostech. Žáci získávají odpovědný postoj k celoživotní ochraně vlastního zdraví i zdraví jiných. Učí se ve svých projevech chování uplatňovat vhodnou míru zdrženlivosti. Získávají potřebné poznatky a praktické dovednosti, které mohou využít a aplikovat v dalším životě. Upevňují si hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky. Žáci se učí, jak předcházet úrazům a jak čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích, odmítat škodlivé látky jako věci naprosto neslučitelné se zdravím.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot, k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech. Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je učivem podle vyspělosti a zájmu žáků

Výuka je realizována v kmenové učebně, v učebně s interaktivní tabulí. K výuce jsou využívány učebnice, informace z médií (práce s internetem), didaktické situační hry, modelové situace, videoprogramy. Do výuky jsou dle možnosti zařazovány besedy s odborníky a přednášky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák vyhledá informace týkající se problematiky zdraví
- učitel vysvětluje význam péče o zdraví na konkrétních příkladech chování a postojů v souvislosti se zdravím
- učitel vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím
- žák se učí orientovat v informačních zdrojích o problematice zdraví
- žák používá způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel vybírá modelovou situaci, učí žáky vhodnému způsobu řešení této situace
- žák nabídne pomoc v případě potřeby

- žák se snaží řešit problémy samostatně, poradí se s ostatními, nenechá se odradit neúspěchem
- učitel předkládá žákům příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargumentu zneužívání návykových látek

c) Kompetence komunikativní

- učitel vhodně používá prostředky verbální a neverbální komunikace
- žák komunikuje vhodným a slušným způsobem s ostatními žáky i dospělými
- žák samostatně vyhledá služby specializované pomoci sobě i druhým
- učitel učí žáky argumentovat, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných, oceňovat přínos druhých

d) Kompetence sociální a personální

- učitel poskytne dle svých možností radu a účinnou pomoc v situacích ohrožujících život
- žák spolupracuje se spolužáky ve skupině při plnění zadaných úkolů, přijímá různé role
- žák diskutuje o problémech podpory zdraví, argumentuje ve prospěch zdraví
- žák se učí zvládat úspěch i neúspěch

e) Kompetence občanské

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- žák je veden k sebeúctě, k úctě druhým lidem a k toleranci
- žák netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- žák je veden ke kritickému myšlení
- učitel vede žáky k aktivní ochraně zdraví
- žák uvede, jak je třeba se chovat při ohrožení mimořádnou událostí
- učitel vysvětlí postup při evakuaci
- žák aplikuje bezpečné způsoby chování v různých situacích

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny tělesné i duševní
- žák se aktivně účastní programů podporujících zdraví
- učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, práci netrestá, ale vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- učitel důsledně vede žáky k dodržování stanovených pravidel, ochraně zdraví a plnění svých povinností

g) Kompetence digitální

- žák při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožující zdraví a bezpečí
- žák dlouhodobě sleduje s využitím digitálních technologií problematiku zdraví a bezpečí, jak z pohledu vlastní osoby, tak celospolečenského zájmu a usiluje o zlepšení zjištěného stavu
- žák s využitím digitálních technologií vyhledá, zpracuje, vyhodnotí a prezentuje relevantní informace týkající se aktivní podpory zdraví a ochrany bezpečí

- učitel vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- učitel vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- učitel podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník:	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – OR – psychohygiena OSV – SR – komunikace
7. ročník:	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
8. ročník:	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – OR – psychohygiena OSV – SR – mezilidské vztahy OSV – SR – komunikace
9. ročník:	OSV – OR – psychohygiena ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.2.18 Pracovní výchova

Vyučovací předmět Pracovní výchova má celkovou časovou dotaci 4 hodiny: 1 hodina týdně je vyučována v 6. až 9. ročníku. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Předmět se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

V 6. ročníku se vyučuje tematický okruh Využití digitálních technologií začleněného do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Žáci se učí ovládat základní funkce digitální techniky, diagnostikovat a odstraňovat základní problémy při jejich provozu, propojovat vzájemně jednotlivá digitální zařízení. Učí se pracovat uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřovat digitální techniku a chránit ji před poškozením. Důraz je kladen na dodržování základních hygienických a bezpečnostních pravidel a předpisů při práci s digitální technikou.

V 7. až 9. ročníku se vyučuje tematický okruh Svět práce. Vzdělávání se zaměřuje na kognitivní, osobnostní a sociální rozvoj žáků. Těžištěm vzdělávání je především utváření dovedností souvisejících s využíváním informačních zdrojů a vyhledáváním informací, se sebepoznáním, s rozhodováním a plánováním významných životních kroků. Výsledkem všech poznávacích a učebních činností je osvojení specifických vědomostí, dovedností návyků a postojů. Předmět napomáhá žákům zvolit si vhodné povolání, orientovat se na trhu práce a dobře se v profesním životě uplatnit.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: práce s digitální technikou, práce s různými informačními zdroji, projektové metody, práce ve skupinách, brainstorming, hry, besedy s přizvanými odborníky, výchova k pracovní adaptabilitě, exkurze, samostatné pozorování.

Výuka v 6. ročníku probíhá v kmenové učebně, učebně s interaktivní tabulí, v počítačové učebně. Výuka v ostatních ročnících probíhá převážně v kmenových učebnách, dle možností jsou zařazovány exkurze na úřad práce, do středních škol.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl učení
- žák má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- učitel učí žáky umět posoudit vlastní pokrok
- učitel učí žáky kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich

b) Kompetence k řešení problémů

- žák promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- učitel motivuje je k nalezení řešení problému a dokončení práce
- žák chápe, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- učitel učí žáky poznatky aplikovat v praxi

c) Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky využívat různé informační zdroje k získání nových poznatků
- žák komunikuje vhodným a slušným způsobem s ostatními žáky i dospělými
- učitel učí žáky argumentovat, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných, oceňovat přínos druhých

d) Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje se spolužáky ve skupině při plnění zadaných úkolů, přijímá různé role
- žák dodržuje pravidla slušného chování, je tolerantní k odlišnostem jiných lidí
- žák přispívá k diskusi a respektuje názory jiných
- žák se učí zvládat úspěch i neúspěch

e) Kompetence občanské

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- žák dokáže přivolat pomoc při zranění
- učitel učí žáky chápat základní ekologické souvislosti, chránit a oceňovat naše kulturní tradice a historické dědictví
- učitel učí žáky projevovat pozitivní postoj k dílům a výsledkům práce ostatních
- žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

f) Kompetence pracovní

- žák se učí správnému technologickému postupu při práci
- žák při komunikaci používá správné technické názvosloví
- žák plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- žák dbá na ochranu životního prostředí
- učitel učí žáky, aby své znalosti využívali v běžné praxi
- učitel důsledně vede žáky k dodržování stanovených pravidel, ochraně zdraví a plnění svých povinností
- žák využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

g) Kompetence digitální

- žák využívá digitální zdroje k posouzení svých schopností, pro orientaci v profesní nabídce a pro výběr vhodného vzdělávání a profesní přípravy
- žák sestaví své kariérové portfolio v digitální podobě a prokáže v modelových situacích schopnost sebe prezentace při vstupu na trh práce
- učitel vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- učitel motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Průřezová témata integrovaná do předmětu

6. ročník:	–
7. ročník:	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
8. ročník:	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – SR – mezilidské vztahy OSV – SR – komunikace
9. ročník:	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace OSV – SR – mezilidské vztahy OSV – SR – komunikace OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika

5.2.19 Volitelný předmět

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Žák si vybere předmět, který je nabízen pro daný ročník a účastní se jeho výuky po celý školní rok. Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy uplatňuje zásadu nabídky předmětů z co největšího počtu oblastí. O realizaci volitelného předmětu daný školní rok v daném ročníku rozhoduje ředitel školy podle materiálních, technických a personálních podmínek školy.

Přehled volitelných předmětů a jejich zařazení do konkrétních ročníků

6. ročník	Výtvarná dílna Zásady společenského chování
7. ročník	Etika Praktikum německého jazyka
8. ročník	Sportovní hry Matematické praktikum
9. ročník	Novinářská činnost Cvičení z matematiky

5.2.19.1 Výtvarná dílna

Volitelný předmět Výtvarná dílna se vyučuje v 6. ročníku, časová dotace je 1 hodina týdně. Umění a kultura tvoří neoddělitelnou součást lidské existence i každodenního života. Výtvarná dílna pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem komunikace, poznávání a prožívání lidské existence.

V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k dílu, k sobě samému i k okolí. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat a schopnosti vcítit se do kulturních potřeb jiných lidí. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy atd.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná dílna postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit své pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Činnosti dělíme na 3 oblasti: rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků.

Výuka probíhá v kmenové třídě, mimo budovu školy, dle možností navštěvují žáci výstavy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák tvoří na základě svých schopností a zaměření
- učitel učí žáky pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje výtvarné činnosti
- učitel učí žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- učitel učí žáky rozvíjet svůj tvůrčí potenciál, kultivovat své projevy a potřeby k utváření hierarchie hodnot
- žák pracuje ve vstřícné a podnětné atmosféře pro tvorbu
- žák chápe umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech

b) Kompetence k řešení problémů

- žák dokáže naslouchat svým spolužákům
- učitel seznamuje žáky s různými výtvarnými technikami a používáním vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- žák se snaží o originální způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování
- učitel učí žáky s nadhledem řešit různé problémové situace

c) Kompetence komunikativní

- žák respektuje odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření samostatně vytvořených i přejatých v rámci skupin, v nichž se pohybuje, a následně je porovnává s vlastní interpretací
- žák komunikuje se spolužáky i v rámci skupin, v nichž se pohybuje
- učitel učí žáky naslouchat druhým a vnímat jejich výtvarné projevy

d) Kompetence sociální a personální

- učitel učí žáky mít pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury
- žák bere ohled na své spolužáky, je tolerantní a vstřícný
- učitel učí žáky tvořivě přistupovat ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- učitel učí žáky pomáhat ostatním, učit se od ostatních, vyměňovat si zkušenosti

e) Kompetence občanské

- žák se podílí na hodnocení činností nebo jejich výsledků
- žák kriticky přemýšlí nad obsahy výtvarných děl
- učitel učí žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézat a vyjadřovat osobní prožitky k jevům a vztahům ve společnosti

f) Kompetence pracovní

- žák má pozitivní vztah k práci
- žák používá obecně známé termíny, znaky, symboly
- učitel seznámí žáky s různými výtvarnými profesemi
- žák se adaptuje na nové pracovní podmínky
- učitel učí žáky ve výtvarném projevu využívat různé vhodné materiály, nástroje a techniky

g) Kompetence digitální

- žák zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích
- žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi
- žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí
- učitel motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- učitel poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorských právům

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Výtvarná dílna realizována.

5.2.19.2 Zásady společenského chování

Volitelný předmět Zásady společenského chování se vyučuje v 6. ročníku, časová dotace je 1 hodina týdně. Společenské chování má svou logiku. Společenská etika je prostředkem snadnější komunikace, a proto se mění v závislosti na změně společenských podmínek. Vyučovací předmět přináší základní poznatky o zásadách slušného chování v každé situaci, doma i v cizině. V přímé souvislosti s tím si klade za cíl formovat a rozvíjet u žáků pozitivní vztah k slušnému chování vůči sobě i svému okolí.

Do vzdělávacího obsahu volitelného předmětu je začleněno učivo tematických okruhů průřezových témat: *Osobnostní a sociální výchova* – v návaznosti na osobnostní, sociální a mravní aspekt, *Mediální výchova* – v souvislosti s kritickým posuzováním reklam a mediálních článků spojeným se správným stolováním a dalších aspektů zásad slušného chování, a *Multikulturní výchova* – v souvislosti s kulturní diferenciací a lidskými vztahy.

V rámci výuky předmětu se žáci učí v dané problematice hledat a poznávat vnitřní vazby a logické souvislosti a uplatňovat je v osobním životě. Žáci jsou vedeni k formování pozitivního vztahu k zásadám slušného chování, sebeovládání, vhodné komunikaci formální a neformální, k správnému chování v kulturních zařízeních, při stolování, společenských událostech, společenském životě v rodině, a zásadám chování v cizině. Žáci se učí předvídat a analyzovat důsledky vlastního chování a jednání v různých situacích.

Při výuce se uplatňují aktivizující metody a formy práce, které posilují zdravé sebevědomí žáků, přispívají k utváření vlastních názorů a k volbě správného rozhodování, např. dialog, diskuze, řešení problému praktickou formou, aktivizující hry a scénky, praktická cvičení, simulace, využití audiovizuální techniky, samostatné pozorování, projektové metody.

Výuka probíhá ve kmenové třídě, dle možnosti mimo budovu školy, např. v kulturním zařízení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- a) Kompetence k učení
 - žák poznává smysl a cíl učení
 - učitel učí žáky vyhledávat a zpracovávat informace týkající se společenského chování
 - žák rozpoznává vhodnost chování v konkrétní situaci, učí se ze svých chyb
- b) Kompetence k řešení problémů
 - žák dokáže naslouchat svým spolužákům
 - žák vybere vhodný způsob řešení modelových situací
 - učitel nabídne pomoc v případě potřeby
 - žák poznatky aplikuje v praxi, hledá vhodné způsoby řešení problému
 - učitel učí žáky s nadhledem řešit různé problémové situace
- c) Kompetence komunikativní
 - učitel vhodně používá prostředky verbální i neverbální komunikace
 - žák se při komunikaci snaží aplikovat správné zásady slušného chování

- žák se učí vzájemně naslouchat a vnímat sdělení ostatních
- žák komunikuje se spolužáky i v rámci skupin, v nichž se pohybuje
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

d) Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve skupinách, přijímá různé role, spolupracuje při řešení problému
- učitel učí žáky, jak správně argumentovat a respektovat názory druhých
- žák bere ohled na své spolužáky, je tolerantní a vstřícný
- učitel učí žáky pomáhat ostatním, učit se od ostatních, vyměňovat si zkušenosti

e) Kompetence občanské

- žák respektuje pravidla při práci
- žák projevuje bezpečné a slušné způsoby chování
- učitel učí žáky, jak v případě nebezpečí správně reagovat

f) Kompetence pracovní

- žák má pozitivní vztah k práci
- žák plní své povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- žák dodržuje základní hygienické návyky
- učitel učí žáky, jak získané poznatky běžně využívat v praxi

g) Kompetence digitální

- žák rozpozná protiprávní jednání v digitálním prostředí
- žák se zapojuje do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
- žák posoudí vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti
- učitel vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Zásady společenského chování realizována.

5.2.19.3 Etika

Volitelný předmět Etika se vyučuje v 7. ročníku, časová dotace je 1 hodina týdně. Předmět Etika žáka vede k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Předmět Etika u žáka rozvíjí sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací jiných lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Při naplňování cílů předmětu Etika se zaměřujeme na systematický rozvoj mravní stránky osobnosti žáků. Etické chování chápeme jako princip, který by měl být uplatňován ve všech životních situacích.

Výuka probíhá ve kmenové třídě, učebně s interaktivní tabulí, dle možností též mimo budovu školy, např. v kulturním zařízení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák si na základě praktických aktivit nacvičuje postupy a metody potřebné k organizaci a řízení vlastního učení
- učitel vede žáky k pozitivnímu a konstruktivnímu přijetí kritiky vůči sobě, kritiky svých studijních návyků a postupů
- žák rozpoznává vhodnost chování v konkrétní situaci, učí se ze svých chyb

b) Kompetence k řešení problémů

- žák se používáním zážitkových aktivit a skupinové práce učí navrhnout řešení problémových situací a řešit problémové situace ve školním kolektivu
- učitel vede žáky k obhajobě svého stanoviska a rozhodnutí
- žák si uvědomuje zodpovědnost za své činy
- učitel učí žáky s nadhledem řešit různé problémové situace

c) Kompetence komunikativní

- žák se učí vyjadřovat se v logickém sledu, slušně, výstižně, kultivovaně a souvisle
- žák se učí správně interpretovat přijímaná sdělení
- učitel vhodnou volbou aktivit žákům vytváří podmínky pro zvládnutí metody aktivního naslouchání druhým

- žák získané komunikativní dovednosti využije při vytváření vztahů, plnohodnotného soužití a při spolupráci s ostatními lidmi

d) Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke spoluzodpovědnosti na vytváření a dodržování pravidel spolupráce v pracovním týmu
- žák prožitím různých typů aktivit nacvičí schopnost přispívat k vytváření hodnotných mezilidských vztahů, praktickým nácvikem je veden ke schopnosti nezištné pomoci v případě potřeby
- učitel vhodnou volbou aktivit učí žáky ovládnout a řídit své jednání a chování pro vytváření pozitivní představy o sobě samém a pro pozitivní hodnocení druhých
- učitel učí žáky vhodnou volbou aktivit projevovat pozitivní vztah k vlastnímu zdraví a podpoře zdravého životního stylu
- učitel učí žáky pomáhat ostatním, učit se od ostatních, vyměňovat si zkušenosti

e) Kompetence občanské

- žák je veden ke schopnosti vážit si názorů a hodnot druhých
- žák je tolerantní a vstřícný, dokáže se vcítit do situace druhých lidí
- učitel nácvikem vhodných aktivit vede žáky k projevení pozitivního postoje k hodnotám rodiny, tradicím, mravním zásadám a uznání duchovních

f) Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k vytvoření kvalitních pracovních návyků, pozitivnímu vztahu k práci a k celoživotnímu učení
- žák plní své povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- žák dodržuje základní hygienické návyky, uplatňuje pravidla duševní hygieny
- žák dodržuje vymezená pravidla slušného chování
- žák využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

g) Kompetence digitální

- žák posoudí vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti
- žák sleduje s využitím digitálních technologií problematiku zdraví a bezpečí jak z pohledu vlastní osoby, tak celospolečenského zájmu a usilují o zlepšení zjištěného stavu
- učitel vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- učitel podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Zásady společenského chování realizována.

5.2.19.4 Praktikum německého jazyka

Volitelný předmět Praktikum německého jazyka se vyučuje v rozsahu 1 vyučovací hodiny v 7. ročníku. Navazuje na dovednosti a schopnosti získané žáky ve výuce povinného předmětu Německý jazyk. Postupné osvojování německého jazyka a dovednost tímto jazykem konverzovat pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Ve výuce tohoto předmětu jde především o praktické dovednosti o využití cizího jazyka v běžných komunikačních situacích. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Prohlubuje se také povědomí žáka o kultuře cizích zemí.

V používaných formách a metodách práce je preferována dialogová nebo skupinová komunikace a práce s textem. Při výuce je kladen důraz na autonomní učení, skupinovou práci, samostatnost, kreativitu, strategii čtení a poslechu, tj. na všechny kompetence, které budou žáci v budoucnu při svém profesním životě potřebovat. Tomu je přizpůsobena i náplň předmětu. Náročnost a rozsah učiva použitého jako prostředku k dosažení popsanych dovedností se řídí jednak obsahem učiva předmětu Německý jazyk, jednak je volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka předmětu Německá konverzace směřuje k praktickému používání tohoto jazyka jako komunikačního prostředku.

Výuka probíhá většinou v kmenové třídě, příležitostně v počítačové učebně i v jiných zařízeních mimo školu, např. v knihovně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel klade důraz na práci s textem a vyhledávání informací
- učitel vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení
- učitel umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje tvořivost
- žák systematicky používá naučené jazykové prostředky
- žák se učí rozlišovat podstatné od méně důležitého

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby
- učitel do výuky zařazuje problémové situace z běžného života
- žák se učí pracovat s informacemi z různých zdrojů a vhodně je využívat
- žák v jednoduchých modelových situacích řeší problémy v cizojazyčném prostředí

c) Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí pozitivní vztah žáků k německému jazyku
- učitel pomáhá zvládnout pravidla mezilidské komunikace
- žák se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích, zapojuje se do rozhovoru
- žák komunikuje věcně, je shovívavý k odlišnostem druhých lidí

d) Kompetence sociální a personální

- učitel podporuje práci žáků ve skupinách
- učitel uplatňuje k žákům individuální přístup
- žák využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů
- žák řeší úkoly a zastává ve skupině různé role
- žák požádá o radu a pomoc, pomáhá podle svých možností a schopností druhým

e) Kompetence občanské

- žák je veden ke schopnosti vážit si názorů a hodnot ostatních
- žák je tolerantní a vstřícný, dokáže se vcítit do situace druhých lidí
- učitel učí žáky poznávat kulturní tradice, zvyky v německy mluvících zemích
- žák si osvojuje kulturní tradice a zvyky v německy mluvících zemích

f) Kompetence pracovní

- učitel zařazuje do výuky úkoly, při kterých žáci využívají práci se slovníky
- žák si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- žák dodržuje vymezená pravidla
- žák vyhledává ve slovníku a další literatuře potřebné informace
- žák si rozšiřuje svou slovní zásobu a rozvíjí své jazykové schopnosti

g) Kompetence digitální

- žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení i v elektronické podobě
- učitel vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyk, k formulování písemného vyjádření různými formami
- žák vyhledává na internetu informace o reáliích německy mluvících zemí
- učitel motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Praktikum německého jazyka realizována.

5.2.19.5 Sportovní hry

Volitelný předmět Sportovní hry se vyučuje v 8. ročníku, časová dotace je 1 hodina týdně. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na jejich zdravotní stav a harmonický rozvoj.

Výuka předmětu Sportovní hry vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Sportovní výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Výuka Sportovních her probíhá převážně v tělocvičně, školním hřišti, atletickém stadionu, přírodě, sportovní hale.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti sportu
- učitel učí žáky využívat sebehodnocení, hodnocení druhých
- žák se orientuje v informačních zdrojích o sportovních aktivitách
- učitel k žákům uplatňuje individuálnímu přístup, motivuje je k zlepšování tělesné zdatnosti
- žák má možnost zažít úspěch, který ho motivuje ke zlepšování výkonů

b) Kompetence k řešení problémů

- žák při svém hodnocení postupuje uvážlivě, tak aby svůj názor byl schopen obhájit
- učitel předkládá žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytne dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě
- učitel učí žáky s nadhledem řešit různé problémové situace
- žák hledá vhodné způsoby řešení problémů

c) Kompetence komunikativní

- žák obhájí a argumentuje vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchá názorům jiných, je schopen ocenit přínos druhých
- učitel učí žáky spolupracovat při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- žák vnímá i mimojazykové vyjadřování a sám tuto komunikaci využívá
- učitel vysvětluje žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem

d) Kompetence sociální a personální

- žák dodržuje zásady chování na sportovních akcích
- učitel ukáže žákům potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní
- učitel předvede žákům na příkladech nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- učitel učí na základě respektování názorů každého žáka budovat v žácích sebedůvěru

e) Kompetence občanské

- žák se podílí na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, zažívá pozitivní hodnocení
- učitel vede žáky k sebeúctě, k úctě k druhým lidem a toleranci ke spolužákům
- žák se aktivně podílí na ochraně svého zdraví
- učitel je vždy v případě potřeby připraven podat žákovi pomocnou ruku
- žák sportuje v přátelské, otevřené a uvolněné atmosféře
- žák cítí, že je respektována jeho osobnost a jeho práva
- žák je v případě úrazu připraven poskytnout první pomoc a přivolat pomoc lékaře

f) Kompetence pracovní

- žák uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách
- učitel při sportovních aktivitách žákům vysvětlí nutnost ochrany zdraví svého i druhých
- žák dodržuje pravidla ve sportu i mimo něj, dodržuje pravidla fair play
- učitel objasňuje žákům význam a potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu

g) Kompetence digitální

- žák sleduje dlouhodobě s využitím digitálních technologií svůj pohybový režim a úroveň tělesné zdatnosti a snaží se o jejich cílené ovlivnění
- žák posoudí i s pomocí digitálního záznamu provedení pohybové činnosti u sebe i jiných
- žák sleduje určené prvky pohybových činností a s pomocí digitálních technologií je eviduje, ukládá, prezentuje
- žák zpracuje, ukládá a prezentuje různé informace a naměřená data v digitální formě
- učitel motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Sportovní hry realizována.

5.2.19.6 Matematické praktikum

Volitelný předmět Matematické praktikum je vyučován v 8. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Svým obsahovým vymezením vychází z učiva matematiky na II. stupni, k němuž jsou přiřazena některá témata z aplikačních oblastí. Cílem předmětu je poskytnout žákům ucelené shrnutí a procvičení nejdůležitějších poznatků a dovedností z tematických okruhů *Číslo a proměnná* – dělitelnost přirozených čísel, desetinná čísla a zlomky, poměr, procenta, *Závislosti, vztahy a práce s daty* – závislosti a data, *Geometrie v rovině a v prostoru* – rovinné útvary, metrické vlastnosti v rovině, a *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* – praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.

Výuka je založena na aktivních činnostech a užití matematiky v reálných situacích. Ve výuce přihlížíme k individuálním potřebám žáků se specifickými poruchami učení i žáků mimořádně nadaných. Do výuky zařazujeme práci s výpočetní technikou, používáme učební pomůcky, např. tabulky, přehledy, kalkulátory, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání. Ve výuce využíváme individuální i skupinovou práci. S žáky o úkolech diskutujeme, provádíme zpětnou kontrolu, snažíme se rozvíjet samostatnost, zdůrazňujeme a uplatňujeme využití matematiky v různých lidských činnostech a vědních odvětvích.

Výuka předmětu matematické praktikum probíhá v kmenové třídě, třídě s interaktivní tabulí, příležitostně ve třídě s počítači, výjimečně i v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev
- žák rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit, vede žáky k ověřování výsledků
- žák používá sebehodnocení a umí pracovat s chybou
- učitel motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- učitel přistupuje individuálně k jednotlivým žákům, podporuje jejich pokroky

b) Kompetence k řešení problémů

- žák se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení problému
- učitel vede žáky k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- žák se učí provádět rozbor problému a plán řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup, vyhodnocovat správnost výsledků
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, klade otevřené otázky
- učitel vede žáky k plánování úkolů, zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákům sebedůvěru

c) Kompetence komunikativní

- žák se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

d) Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- žák se učí pracovat v týmu
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

e) Kompetence občanské

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa
- žák se učí hodnotit svoji práci a práci ostatních
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

f) Kompetence pracovní

- žák je veden k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- žák se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

g) Kompetence digitální

- žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, účelně používá digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- žák vyhodnocuje a zpracovává data, prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií
- žák načrtne a sestojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software
- učitel vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Matematické praktikum realizována.

5.2.19.7 Novinářská činnost

Volitelný předmět Novinářská činnost se vyučuje s časovou dotací 1 hodiny týdně v 9. ročníku. Není zaměřen na výuku českého jazyka jako takového, ale učí žáky nenásilnou formou uplatnit doposud dosažené znalosti právě z českého jazyka, aplikovat je do praxe, rozšiřovat si své obzory v publicistice, naučit se komunikovat s lidmi, vést rozhovory se spolužáky, oddělovat podstatné informace od nepodstatných, pracovat s počítačem atd. Žáci se učí sestavovat články, všímají si dění kolem sebe a snaží se psát o tématech, která by zaujala i jejich vrstevníky. Možnost výběru témat v předmětu Novinářská činnost, jejich řazení, získávání a eventuální vydávání ve školním časopisu, závisí též na možnostech žáků, kteří si předmět zvolí.

Formy a metody práce se užívají dle charakteru získávání a následném zpracovávání témat – skupinová práce, samostatná práce, kolektivní práce, vyhledávání informací na počítači. Žák samostatně třídí, hodnotí, srovnává, zaujímá subjektivní postoj k danému tématu. Hodnocení převažuje slovní, též však je využito hodnocení známkou. Hodnotí se zde převážně zájem, snaha o orientaci ve spleti novinářské práce, která mnohdy vyžaduje i pracovní nasazení mimo učebnu. Samostatnost, schopnost orientace v textu, vyhledávání gramatických a stylistických chyb. Jde hlavně o získávání kladného vztahu k mateřskému jazyku.

Výuka předmětu probíhá v kmenové třídě, v učebně s interaktivní tabulí, příležitostně v učebně s počítači a připojení k internetu, výjimečně i v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák vyhledává v různých pramenech informace a třídí je
- učitel vede žáky ke správnému užívání termínů, a k tomu, aby uváděli věci do souvislosti
- žák používá sebehodnocení a umí pracovat s chybou
- učitel motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- učitel přistupuje individuálně k jednotlivým žákům, podporuje jejich pokroky

b) Kompetence k řešení problémů

- žák se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení problému
- učitel učí žáky rozpoznat a pochopit problém, řešit jej, využít vlastního úsudku
- žák k řešení problému využije vlastních získaných zkušeností
- žák problém řeší jak ve skupině, tak i samostatně
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, dodává žákům sebedůvěru

c) Kompetence komunikativní

- žák naslouchá druhým
- učitel učí žáky rozumět různým typům textů, komunikačních prostředků
- učitel učí žáky užívat komunikační dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi
- učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

d) Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje s ostatními žáky, pracuje ve skupinách, umí se ve skupině prosadit, podřídit se, je-li to ku prospěchu věci, pravidlu týmové práce
- žák umí požádat o pomoc, je-li třeba, umí jednat slušně a ohleduplně
- učitel učí žáky čerpat i z názorů druhých, přispívat svými vědomostmi a novými poznatky při řešení daného úkolu, umět se zapojit do diskuse
- učitel učí žáky ovládat a řídit své chování, získávat sebedůvěru
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

e) Kompetence občanské

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa
- učitel učí žáky vcítit se do situací jiných lidí, umět odhalit, ale i postavit se proti fyzickému i psychickému násilí v textech
- žák projevuje pozitivní postoj k uměleckému textu, dílu
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

f) Kompetence pracovní

- učitel učí žáky využít získané znalosti z komunikační, slohové a literární výchovy při vytváření vlastních textů, při přípravě na svá další studia, na svou budoucnost
- žák využívá poznatky při profesním zaměření
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

g) Kompetence digitální

- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- učitel volí vhodné jazykové a technologické prostředky
- učitel vede žáky k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- učitel vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním, při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnost, dodržování licencí duševního vlastnictví

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Novinářské činnosti realizována.

5.2.19.8 Cvičení z matematiky

Volitelný předmět Cvičení z matematiky je vyučován v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Svým obsahovým vymezením vychází z učiva matematiky na II. stupni, k němuž jsou přiřazena některá témata z aplikačních oblastí. Cílem předmětu je poskytnout žákům ucelené shrnutí a procvičení nejdůležitějších poznatků a dovedností z tematických okruhů *Číslo a proměnná* – výrazy, rovnice, *Geometrie v rovině a v prostoru* – rovinné útvary, prostorové útvary, konstrukční úlohy, a *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* – praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.

Výuka je založena na aktivních činnostech a užití matematiky v reálných situacích. Ve výuce přihlížíme k individuálním potřebám žáků se specifickými poruchami učení i žáků mimořádně nadaných. Do výuky zařazujeme práci s výpočetní technikou, používáme učební pomůcky, např. tabulky, přehledy, kalkulátory, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání. Ve výuce vedeme žáky k hledání různých možností řešení problémů a aplikaci získaných schopností a dovedností při nalezení algoritmu a správného řešení úloh. S žáky o úkolech diskutujeme, provádíme zpětnou kontrolu, snažíme se rozvíjet samostatnost, zdůrazňujeme a uplatňujeme využití matematiky v různých lidských činnostech a vědních odvětvích.

Výuka předmětu matematické praktikum probíhá v kmenové třídě, třídě s interaktivní tabulí, příležitostně ve třídě s počítači, výjimečně i v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

a) Kompetence k učení

- žák se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev
- žák rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit, vede žáky k ověřování výsledků
- žák používá sebehodnocení a umí pracovat s chybou
- učitel motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- učitel přistupuje individuálně k jednotlivým žákům, podporuje jejich pokroky

b) Kompetence k řešení problémů

- žák se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení problému
- učitel vede žáky k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- žák se učí provádět rozbor problému a plán řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup, vyhodnocovat správnost výsledků
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, klade otevřené otázky
- učitel vede žáky k plánování úkolů, zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákům sebedůvěru

c) Kompetence komunikativní

- žák se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

d) Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- žák se učí pracovat v týmu
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

e) Kompetence občanské

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa
- žák se učí hodnotit svoji práci a práci ostatních
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

f) Kompetence pracovní

- žák je veden k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- žák se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

g) Kompetence digitální

- žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, účelně používá digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- žák vyhodnocuje a zpracovává data, prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií
- žák načrtne a sestojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software
- učitel vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Průřezová témata integrovaná do předmětu

Průřezová témata nejsou v předmětu Cvičení z matematiky realizována.

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

1. Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
2. Za první pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení, za druhé pololetí vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
7. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
8. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí.
9. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu a jiných dobíhajících vzdělávacích programech, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
10. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
11. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
13. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
14. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
15. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.
16. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
17. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů.
18. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí

a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, zohlední.

19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem a dobíhajícími vzdělávacími programy s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
20. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
21. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Po toto období do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
22. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
23. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
24. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

6.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů.

6.3 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit, co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy, jak bude pokračovat dál.
5. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
7. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.4 Stupně hodnocení prospěchu a chování

6.4.1 Stupně hodnocení prospěchu

1. Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - a) 1 - výborný,
 - b) 2 - chvalitebný,
 - c) 3 - dobrý,
 - d) 4 - dostatečný,
 - e) 5 - nedostatečný.

(a) Při hodnocení podle odstavce 3 jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

(b) Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(c) Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

(d) Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

(e) Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu²¹⁾, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- a) předměty s převahou teoretického zaměření
- b) předměty s převahou praktických činností
- c) předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

6.4.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a Matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- a) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- b) schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- c) kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- d) aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- e) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- f) kvalita výsledků činností
- g) osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev

je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.4.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- a) vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- b) osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- c) využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- d) aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- e) kvalita výsledků činností
- f) organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- g) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- h) hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- i) obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje

pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.4.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- a) stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- b) osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- c) poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- d) kvalita projevu
- e) vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- f) estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- g) v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.4.2 Stupně hodnocení chování

1. Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

2. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.5 Celkový prospěch

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)
- d) nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním

vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2

- **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
- **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí
- **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

6.6 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - a) soustavným diagnostickým pozorováním žáka
 - b) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
 - c) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
 - d) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
 - e) analýzou různých činností žáka
 - f) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP)
 - g) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
5. Termín písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a do bakalářů a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat.
9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - a) neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
 - b) žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
 - c) účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné
 - d) před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva
 - e) prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva
10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6.7 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

6.7.1 Komisionální zkouška

1. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí.
2. Při konání opravné zkoušky.
3. Komise pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
4. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

5. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
6. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.
7. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
8. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
9. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
10. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

6.7.2 Opravné zkoušky

1. Opravnou zkoušku konají
 - a) žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
 - b) žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.
2. Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
3. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
4. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
5. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

6.8 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků speciálních vzdělávacích potřeb a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevují speciální vzdělávací potřeby žáka, a na obou stupních základní školy.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami dosahuje minimálních výstupů doporučených školským poradenským zařízením.

6.8.1 Závazné formy hodnocení

6.8.1.1 Písemné průběžné hodnocení žáka

Po skončení běžného kalendářního měsíce je žákům předávána komplexní informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období. Součástí je sebehodnocení žáka (přiměřené věku žáka) uvedené vedle hodnocení vyučujícím. Vyučující má možnost doplnění tohoto hodnocení o slovní vyjádření, které doporučí, na jakou vzdělávací oblast se má žák zaměřit nebo například vyjádření ocenění pokroku, píle a úsilí žáka k zvládnutí očekávaných výstupů v daném období, ocenění plnění úkolů na realizovaném projektu apod.

6.8.1.2 Vysvědčení resp. výpis z vysvědčení

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí v daném pololetí školního roku. Hodnocení je všestranné, postihuje všechny vyučované předměty. V případě problémů žáka obsahuje doporučení, jak neúspěchy odstranit, případně jak jim předcházet.

Obsah

6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	1
6.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání	1
6.2	Zásady pro hodnocení chování ve škole.....	2
6.3	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	3
6.4	Stupně hodnocení prospěchu a chování.....	3
6.4.1	Stupně hodnocení prospěchu	3
6.4.2	Stupně hodnocení chování.....	8
6.5	Celkový prospěch	9
6.6	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	10
6.7	Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách.....	11
6.7.1	Komisionální zkouška	11
6.7.2	Opravné zkoušky	12
6.8	Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
6.8.1	Závazné formy hodnocení	13

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru.

Tyto výstupy uvedené jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Pro jednoznačnou identifikaci je většina výstupů minimální doporučené úrovně označena písmenem „p“ a kódem obsahově odpovídajícího očekávaného výstupu. Pokud není v daném tematickém okruhu žádný přímo související očekávaný výstup, výstupy minimální doporučené úrovně nejsou kódem označeny a představují vhodné specifické znalosti a dovednosti dosažitelné i při případné úpravě výstupů. Očekávané výstupy, pro které není uveden výstup v minimální doporučené úrovni, mohou být při případných úpravách výstupů v individuálním vzdělávacím plánu (IVP) bez náhrady vypuštěny. Pokud je výstup v minimální doporučené úrovni totožný s očekávaným výstupem, tak je označen shodným kódem bez přidaného písmena „p“.

Následný přehled minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je uvozen vždy názvem příslušného vyučovacího předmětu dle ŠVP ZV.

I. stupeň

Český jazyk a literatura

1. období

Žák:

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty
- ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

2. období

Žák:

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy
- ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

- ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Anglický jazyk

1. období

Žák:

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

2. období

Žák:

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Matematika

1. období

Žák:

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

2. období

Žák:

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

- M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

- M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

- M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Informatika

Žák:

- I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- I-5-1-02p popíše konkrétní situace, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

- I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

- I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují rozezná jednotlivé prvky

- I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná a nečíselná data
- I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- I-5-4-02p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Prvouka

Žák:

- ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
- ČJS-3-2-01p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ČJS-3-2-01p má osvojené základy společenského chování
- ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
- ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
- ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti
- ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu
- ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vlastivěda

Žák:

- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ČJS-5-1-04p zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti
- ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

- ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

- ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- ČJS-5-3-03p zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Přírodověda

Žák:

- ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
- ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

- ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Hudební výchova

1. období

Žák:

- HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmičné změny
- HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období

Žák:

- HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou
- HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje
- HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodáří s dechem při interpretaci písni – frázování

Výtvarná výchova

1. období

Žák:

- VV-3-1-01–05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období

Žák:

- VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní

vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Tělesná výchova

1. období

Žák:

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

2. období

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovňovací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Pracovní výchova

1. období

Žák:

- ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
- ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
- ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

2. období

Žák:

- ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
- ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- ČSP-5-4-01p zná základní vybavení kuchyně
- ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

II. stupeň

Český jazyk a literatura

Žák:

- ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
- ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
- ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami
- ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
- ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
- ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

Anglický jazyk

Žák:

- CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Německý jazyk

Žák:

- DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
 - rozumí jednoduchým pokynům učitele
- DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
- DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Matematika

Žák:

- M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek-část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu
- M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose
- M-9-2-01p vyhledává a třídí data
- M-9-2-02p porovnává data
- M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
 - zvládá početní úkony s penězi
- M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
- M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti

M-9-3-10p	vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p	sestrojí síť základních těles
M-9-3-12p	načrtne základní tělesa
M-9-3-12p	zobrazuje jednoduchá tělesa
-	odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
-	umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
-	používá technické písmo
-	čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
M-9-4-01p	samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p	hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p	aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
-	využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Informatika

Žák:

I-9-1-01p	získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
I-9-1-02p	zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
I-9-1-03p	popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
I-9-1-04p	stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení
I-9-2-01p	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
I-9-2-02p	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
I-9-2-03p	navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-3-01p	popíše účel informačních systémů, které používá
I-9-3-02p	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
I-9-3-03p	na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
I-9-4-01p	rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
I-9-4-02p	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
I-9-4-03p	pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-9-4-04p	rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
I-9-4-05	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Dějepis

Žák:

- D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
- D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
- D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací
- D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území
- D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu
- D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
- D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
- D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Výchova k občanství

Žák:

- VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

- VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány
- VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
- VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

Fyzika

Žák:

- F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
- F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

- F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Chemie

Žák:

- CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek
- CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky
- CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
- CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
- CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
- CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

- CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
- CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě
- CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Přírodopis

Žák:

- P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
- P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince
- P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-03p	na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02p	objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03p	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
P-9-7-04p	popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
P-9-7-04p	pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
P-9-8-01p	využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Zeměpis

Žák:

Z-9-1-02p	rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
Z-9-2-01p	objasní důsledky pohybů Země
Z-9-2-03p	uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
Z-9-2-03p	uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
Z-9-3-01p	vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-02p	rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
Z-9-3-02p	charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
Z-9-4-02p	uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
-	vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
Z-9-5-01p	umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
Z-9-5-02p	uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Z-9-6-01p	vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02p	charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03p	určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
Z-9-6-03p	rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
Z-9-6-03p	uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

- Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
- Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Hudební výchova

Žák:

- HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata
- HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
 - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
 - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Výtvarná výchova

Žák:

- VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Výchova ke zdraví

Žák:

- VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

- VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
- VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Tělesná výchova

Žák:

- TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení
- TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
 - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti
- TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
- TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

- ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Pracovní výchova

Žák:

- ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
- ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
 - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Poznámka

Do RVP ZV se zařazují Doplnující vzdělávací obory, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplnující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo volitelný vzdělávací obsah. Očekávané výstupy uvedené v Doplnujících vzdělávacích oborech nestanovují závaznou úroveň a jsou pouze doporučené pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření není proto v RVP ZV stanovena.

Příloha byla zpracována podle RVP ZV, MŠMT, Praha, 2021.

Příloha II

Seznam zkratek

a) Průřezová témata:

OSV	–	osobnostní a sociální výchova
OR	–	osobnostní rozvoj
SR	–	sociální rozvoj
MR	–	morální rozvoj
VDO	–	výchova demokratického občana
EGS	–	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV	–	multikulturní výchova
ENV	–	environmentální výchova
MDV	–	mediální výchova
RČ	–	receptivní činnosti
PČ	–	produktivní činnosti

b) Vzdělávací předměty:

ČJ	–	Český jazyk
AJ	–	Anglický jazyk
NJ	–	Německý jazyk
M	–	Matematika
PRV	–	Prvouka
PŘ	–	Přírodověda
PP	–	Přírodopis
VL	–	Vlastivěda
F	–	Fyzika
CH	–	Chemie
Z	–	Zeměpis
PV	–	Pracovní výchova
D	–	Dějepis
HV	–	Hudební výchova
TV	–	Tělesná výchova
VV	–	Výtvarná výchova
A	–	Atletika
P	–	Plavání
VO	–	Výchova k občanství
VKZ	–	Výchova ke zdraví
INF	–	Informatika
VP	–	Volitelný předmět

VD	–	Výtvarná dílna
SH	–	Sportovní hry
ZSCH	–	Zásady slušného chování
PNJ	–	Praktikum německého jazyka
NČ	–	Novinářská činnost
EV	–	Etická výchova
MP	–	Matematické praktikum
CM	–	Cvičení z matematiky

c) Další zkratky:

AVT	–	audiovizuální technika
LV	–	literární výchova
CD	–	kompaktní disk
DVD	–	DVD přehrávač a záznam
PC	–	osobní počítač
IT	–	interaktivní tabule
ICT	–	informační a komunikační technologie
PLPP	–	plán pedagogické podpory
IVP	–	individuální vzdělávací program
LMP	–	lehké mentální postižení
PO	–	podpůrné opatření
RVP	–	rámcový vzdělávací program
SVP	–	speciální vzdělávací potřeby
ŠPZ	–	školské poradenské zařízení
ŠVP	–	školní vzdělávací program
ZV	–	základní vzdělávání
ZŠ	–	základní škola
roč.	–	ročník
tř.	–	třída